

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

<p>Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában: Egész évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor. Egyes szám ára 8 fillér.</p>	<p>Szerkeszti és kiadja: BUDAY ALADÁR Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.</p>	<p>A német birodalom államaiba egész évre 5 kor. Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor. Egy petítség hirdetés ára 20 fillér.</p>
---	---	---

Márczius 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	☾	Hold		Hold- változás
					kél	nyug.			kél	nyug.	
9 Vasárnap	Francziska	Ján. (VI., 1—	24 <i>Vajhagyó</i>	Mát. (VI. 17—	6 10	5 39	116.29 p.	☾ ☾ ☾ ☾ ☾ ☾ ☾	dél e.	d. u.	Ujhold 10-én éjfel 3 ó. 50 p.
10 Hétfő	40 vértanu	15): Jézus öt-	25 Taratius	21): A földi	8	41	33		5 37	6 26	
11 Kedd	Szilárd pk.	ezer embert	26 Porfir pk.	kincsőr, mely	6	42	36		6 26	7 39	
12 Szerda	Gergely ea.	táplál a pusz-	27 Prokopus hv.	hiábavaló és	4	43	39		6 58	8 54	
13 Csütörtök	Niczefer pk.	tában öt ke-	28 Vazul hv.	az égi kincs-	2	44	42		7 33	10 8	
14 Péntek	Matild kir.	nyérből.	1 Márcz. Eudok	ről, mely	1	46	45		8 12	11 19	
15 Szombat	Lougin vt.		2 Theodot vt.	örökkévaló.	5 59	48	49		8 58	11 56	

Szell Kálmán miniszterelnök beszéde.

Mikor közel öthetes tanácskozás után a képviselőház a múlt hét szerdáján befejezte az 1902. évi költségvetés általános tárgyalását, akkor fölállott az országnak rangban legelső államférfia, a miniszterelnök és három órán át beszélt politikájáról és a költségvetésről.

Három érdemleges kérdéssel foglalkozott ez a beszéd. Ez a három kérdés pedig olyan fontos, hogy lapunk olvasói bizonyára jó néven veszik, ha azt az álláspontot bővebben közöljük, melyet Szell Kálmán ezekben elfoglal, a ki végtére is ma Magyarország politikai életének első és legfőbb irányítója.

Először is szólott a gazdasági és vámkérdésről és bebizonyítani iparkodott, hogy az Ausztriával való gazdasági közösség fentartása ránk nézve előnyös, tehát fönn is kell azt tartanunk. Nem mintha a pragmatika szankció törvényéből (az ugyanazon uralkodó személyéből) folynék, hanem mert a rokonérdekek kölcsönös biztosítását csak ezzel érhetjük el. Ez a közösség a törvény értelmében bármikor fölbontható, de a miniszterelnök véleménye szerint az önálló vámterület ma még nem hozná azokat az előnyöket, miket attól a nemzet joggal várhatna, különösen nem teremtené meg «varázsütésre» a magyar ipar fölvirágzását.

A gabona ára az elmúlt években nálunk is olyan volt mint másutt, sőt gyakran még nagyobb, mint a külföldön. Így mondta a miniszterelnök.

Pedig a mezőgazdaságban eredményekről beszélni, szemfényvesztés. Az árak általában alacsonyok, de minket nem az alacsony árak nyomnak

legerősebben, hanem a mérhetetlen közterhek, a rendezetlen hitelviszony — ezek miatt adósdunk el annyira, hogy ma már a kis- és középbirtokososztály *állami megmentéséről* kell beszél-nünk. Ezekről pedig nem szólt a miniszterelnök. Lenne csak a parlamentben erős és összetartó «magyar középpárt», akkor lenne olyan miniszterelnök is, a ki ugyanazon számadatokból egészen más eredményt olvasna ki és beszélne az is nyiltan és bátran a nemzet gazdasági fölszabadulásá-ról. De Szell Kálmánnak nem szabad a nemzet igazságos panaszát meghallania, annál kevésbé hangoztatnia, mert hisz őt épen azért tartja kormányon Bécs kegye, hogy ő meg ezeket a viszonyokat tartsa minél tovább fönn!

Második része a kormányelnök beszédének a választási reformról szólott. Azzal kezdte, hogy ő «a választói jog kiterjesztésének nem ellen-zője», de azért ebben az irányban semmi biztos reformot sem helyezett kilátásba, még csak a kerületek méltányosabb beosztását sem ígérte meg, az erre vonatkozó határozati javaslatokat, miket Holló Lajos és Molnár János nyújtott be (minőket a Magyar Néplap már nyolcz-tíz év előtt erősen hangoztatott) pedig ellenezte. A helyett keményen elítélte az általános választói jogot, miről pedig az egész vitában egy árva szó sem esett. Hanem igen is sok szó volt a «magyar középpárt» zászlajára irott *kiterjesztésről, az egy-séges cenzusról, a községenkénti titkos szavazásról, a kerületek új beosztásáról*, a mikért minden jobb-érzésű magyar polgár áhitva küzd, de ezekről nem szólt a miniszterelnök. Nem volt férfias

istaczel
(negye),

tt más ka-
széhez van
lja lágyul.
i ilyen ka-
majdnem
ek rendel-
t ingyen,
jezár.

annyira, hogy kijelentette volna: «eddig és eddig elmegyek, ezt és ezt fogom tenni, még pedig ekkor és ekkor!» Az általános választói jogot nálunk legföljebb utcai politikusok, tüntető külföldi munkásvezérek, s fékevesztett demokrata zsidók követelik. Ezekkel szóba állott Széll Kálmán, de komoly politikusok érett javaslataira nem volt más szava, minthogy ellenezte azok fontos tartalmát. Pedig a mi ideánk: a *független parlament* csak a kiterjesztés árán érhető el, valamint biztosak vagyunk abban is, hogy a választói jog kiterjesztése legott megszülné és fölnevelné a magyar középpártot, a mi az egyetlen mód e szegény és elcsigázott országnak boldogabb jövőt biztosítani.

A miniszterelnöki beszédnek ez a része foglalta magában azt a (egyébként magától értetődő, csupán a megromlott belpolitikai viszonyaink között külön hangoztatható és megtapsolható) kijelentést is, hogy a miniszterelnök utasította a vármegyéket, miszerint a közigazgatási kihágásokat módján túli szigorral ne büntessék, kivált azokat ne, melyek a választási küzdelemben esnek meg, nehogy ezt az ellenfél politikai üldözésnek minősíthesse!

A kormányelnök nagy beszédének harmadik főrésze a nemzetiségi kérdésekkel foglalkozott és (ebben volt legszerencsésebb) egészen a «Magyar Néplap» álláspontja szerint ítélte azt meg, mondván: Magyarországon *tulajdonképeni* nemzetiségek nincsenek! E hazában csak egy nemzet él: a magyar! A szászok, szerbek, tótok csak nyelvekben nem egyeznek a magyar polgárokkal, egyébként éppen olyan fiai a nemzetnek, mint emezek. — Fajukat és nyelveket itt senki sem üldözi, tehát ők se tulozzanak, hanem ismerjük el a magyarság föltétlen elsőbbségét. De viszont a magyar politikusokhoz is volt óvó szózatja a kormány fejének, arra kérve őket, hogy ők se tárgyalják a nemzetiségek panaszait mindjárt olyan szigoruan és ne vádolják őket az igazság ellenére. Mert a magyar fajban nemcsak erő és bátorság lakik, hogy jogát és akaratát érvényesítse, hanem mérséklet és bölcsesség, melylyel a kellő határokat mindig megtartja. Erélytelenül elnézők és bárgyun türelmesek voltak az eddigi kormányok — Széll nem lesz többé ilyen, de a szenvedélyességet nem igazolja — egész helyesen és hazafiasan.

Ezt volt a kormányelnök beszédjének főbb tartalma. Minthogy egyike ő a legőszintébb politikusoknak, kinek száján az, a mi a szívében, elmondhatjuk, hogy a milyen a beszédje, olyan ő maga is.

Sokban egyezünk vele, sokban ellenkezik velünk. A miben egyezünk, tisztelettel is vagyunk

iránta; a miben ellenkezünk, abban tovább folyik a törvényes, szívós küzdelem, míg vagy Széll Kálmán lesz más vagy más lesz Széll Kálmán helyén.

A magyar és katolikus középpárté lesz a jövő! Ez a mi hitünk!

A szegényügynek és a vasárnapi munkaszünetnek országos rendezéséről.

Folytatjuk indítványainkat:

12. Hogy a nő megtartassék a családnak, az anya gyermekeinek, úgy a *női munkának* minimális munkabére a férfiak törvényes minimális munkabérének legalább *kétszerese* legyen. Ki merné pedig tagadni, hogy ez szintén is nagymérvben csökkenteni fogja a munkanélküli férfiak számát?

13. A fiatal leányoknak megóvására szükséges, hogy ne a *13-dik*, hanem a *20-dik* életév befejezéseig hivatalból üldözendő legyen a leányok elcsábítása, hogy minél kevesebb legyen a törvénytelenül születettek száma, kik természetesen legelkeseredettebb ellenségei a jelen társadalmi rendnek, minthogy rendszeren se apjuk se anyjuk nincsen és örökös nyomoruságra vannak kárhozottva életök első pillanatától kezdve. Nem-e pedig azok a legszegényebbek, kiknek se apjuk se anyjuk nincsen?

14. Az *állam*, a *munkaadók* és a *munkások* együttes hozzájárulásával mielőbb be kell hozni a kötelező *állami balesetbiztosítást*.

15. Hogy megkönnyítsük hazánk népének a *takarékosság* nemes és minden tekintetben üdvös erényének megszokását, úgy adjon az állam minden, az állami anyakönyvhivatalnál bejelentett újszülöttnek, egész ingyen egy *postatakarékkönyvet* egy korona törzsbetéttel, a melyt csak a gyermek halála, betöltött 20 éves kora vagy férjhez menetele esetén lehessen kivenni. Az ezen postatakarékkönyvekre eszközölt betétek *10.000 koronáig* teljes *adómentességet* élvezzenek és csak az ezen fölüli összeg után legyen mérsékelt tőkekamatadó fizetendő.

16. Be kell hozni a teljesen *ingyenes népoktatást* szigoruan keresztény vallás erkölcsi alapon, de meghagyván máskülönben a felekezeteknek a teljes tanszabadságot és iskolatartási jogot. Mert a szegénységnek egyik főoka a tömegek tudatlansága, a melynél fogva nem tudják érdekeiket elég erélyesen megvédeni és jogukat követelni.

17. Törvényes *maximális rendes munkaidőt* kell meghatározni, mely minden két évben *fél órával* csökkenjen míg el nincsen érve a *nyolcz órai* munkaidő, hogy a rövidebb munkaidő folytán csökkenjen a munkanélküliek száma, kik minden forradalmi mozgalomnak kész hadserege. Meg kell engedni azonban azért a *különórákat*, de ezek után a törvényes minimális munkabér legalább *háromszorosa* legyen fizetendő, hogy a munkaadók csak kivételesen és csak valóban sürgős esetekben dolgoztassanak a törvényes maximális rendes munkaidőn fölül és inkább több munkást fogadván munkába, csökkentsék a munkanélküliek létszámát.

18. El kell törülni a népnek a megélhetését súlyosan megdrágító fogyasztási adókat, különösen is a *bor-, sör-, hús-, ezukor-, petróleumadókat*, de viszont a népnek jó erkölcsének megtartása érdekében emeljék minél magasabbra a nem *gyümölcsökből* készült szesznek fogyasztási adóját és törüljék el a nagybirtoknak e tekintetben adott nagymérvű kedvezményeket. Állítsanak az urak serfőzdét,

gőzmalmot, cukorgyárat, rendezzenek be tejjgazdaságot stb.

19. *Egyszerűsíteni* kell az *adóztatást*, hogy mindenki ellenőrizhesse adóztatását, hogy nem-e lett adója *magasabbra* kiszabva. Okvetlen el kell törülni mindazon adókat, melyeknél könnyű az *adóalapnak eltagadása*, mert ezen adók csak a *becsületeseket* sújtják és így a *keresztények leszegényedésére* vezetnek. Teljes adómentességet kell adni a 30 holdon aluli birtoknak, míg a 30 holdon fölüli földbirtokot a birtok nagyságával emelkedő *progresszívadóval* kell megadóztatni, hogy a szegény nép földet szerezhessen és így ne húzódjon a városokba, melyekben, a neki ösmeretlen új életviszonyokat rendszerint nem tudván megszokni, többnyire elzúllik. Egyáltalán mielőbb meg kell valósítani az általunk már oly régóta sürgetett új földadóztatási rendszert, mely *azok tulajdonába vezeteli át a földbirtokot, kik azt véres verejtékkel megmunkálják*. Valamint általjában el kell törülni a termelés és a fogyasztás megadóztatásán alapuló adókat, melyek a termelés csökkentésére vezetnek és így növelik a munkanélküliek számát.

20. Korlátozni kell a *vendéglők, italmérések* stb. számát a lakosság lélekszámához mérten, hogy ne csábítsa az a sok korcsma a szegény embert nehéz keresetének könnyelmű eldorbécolására. Teljes adómentességet és lehető kedvezményeket kell nyújtani az olyan kereskedéseknek, melyekben kizárólag csak *bort, sört és ásványvizet* lehet kapni, dugaszolt palaczkokban, de nem szabadván az italt ott az üzletben elfogyasztani.

21. A *mértékletesség* lehető előmozdítására minden eszközzel terjeszteni kell továbbá a *mértékletességi egyleteket* és teljes *vámmentességet* kell adni a *Fiumén* át behozott *kávé, tea* és nyers *cacaóbabra*, mint melyek élvezete tapasztalás szerint csökkenti a szeszes italok fogyasztását.

22. A falusi szegény nép helyzetének javítására elő kell mozdítani az okszerű *gyümölcsstermelést, konyhakertészetet, baromfitenyésztést, a házinyulak tenyésztését, galambtenyésztést* és ezek termékeinek értékesítésére alakult szövetkezeteket. Egyáltalán minden eszközzel elő kell mozdítani az erők tömörítésére és egymás megismerésére és segítésére alakult keresztény *termelési-, értékesítő- és fogyasztási szövetkezeteket*. Hogy a szegény nép is résztvehessen ezek jótéményeiben, áldásos működésében úgy a részvétel jegyek árának legföljebb *10 koronának* szabad lennie.

23. Korlátozni kell a *váltóképességet* akként, hogy csak az birjon korlátlan váltóképességgel ki legalább *4 középiskolát* vagy ennek megfelelő más iskolát végzett. Míg más embernek csakis a *közjegyző* előtt aláírt váltója birjon jogérvénynyel, megmagyarázván előbb neki a váltóra fönnálló törvényszakaszokat. Továbbá igen előnyös lenne a szegény népre nézve, ha az állam nem adna ki *500 koronánál* kisebb értékű váltókat és ha nem hajtatná be az ennél kisebb összegű váltóköveteléseket valamint, ha a váltóképességi kor a befejezett *25-dik* életével kezdődne.

24. Budapest székesfőváros *zsidó* főorvosának, Schermannak, indítványára drága pénzen huslepároló készülék föllállítását határozta el, hogy a *fertőző ragályos* betegségben szenvedett állatok husa is értékesíthető legyen, indokolván pedig ezt azzal, hogy így legalább a szegény nép is jut hustáplálékhoz. A zsidó főorvos drága hitsorsosai persze ily husból nem fognak enni, mert az nem kóser. Mi nem bizunk a zsidó főorvosnak indítványára a magyar székesfővárosnak tulnyomóan zsidó mészárosok lelketlen kapzsisége kielégítése érdekében föllállított huslepárolóban és így egészsége érdekében, a mi a legdrá-

gább kincs, óvaintjük minden keresztény felebarátunkat, hogy valaha ilyen, a *huslepárolóból* származó veszélyes husból csak egy falatot is egyen. Azonban, hogy a szegény nép is ehessen hustáplálékot, úgy ajánljuk, hogy minden *huszezernél* több lakossal bíró város, község *törvénytől köteleztessék* külön *lővágóhidak* föllállítására. Hisz tudjuk a történelemből, hogy őseink lóhust ettek. És biz nem ártott nekik. Nem látjuk be, hogy miért muszáj nekünk, a kereszténység XX. századában is még föntartanunk a pogány germánoktól származó lóhusevési tilalmat, a midőn annak föntartása úgy egészségi, mint nemzetgazdasági szempontból csak hátrányos.

Végre 25. Minden erőnkől ki kell vivni az *önálló magyar vámterületet* és a *független Magyarországot*, hogy iparunk fölvirágozzék és így a mezőgazdaságnál fölöslegessé vált munkaerő az iparnál találjon alkalmazást és ne legyenek kénytelenek évente ezer és ezer szorgalmas hazánkfiai munkahijján Amerikába kivándorolni. Önálló vámterület nélkül pedig sem kis-, sem nagyiparunk soha sem fog fölvirágozni, sőt a mi van, még az is elpusztul. Féljenek és rettegjenek pedig a hatalmon levők attól a néptől, mely pénz hijján nem tud Amerikába kivándorolni és sem munkája, sem kenyere nincsen és látni kénytelen, mint dőzsölnek, dobzódnak a becsületes munkából élő népnek sanyargatása árán ama megszámlálhatlan sok herék a törvényeink igazságtalansága következtén, kik sohasem dolgoztak és soha sem is dolgoznak, mert a becsületes, hasznos munkát megvetik.

Mint fölsorolt javaslatainkból mindenki láthatja, mi nem abban keressük a szegényügy rendezését, hogy a ki segélyért könyörögve felénk nyujta kezét, annak alamizsnát adjunk, hanem mi azt akarjuk, hogy mindenki a saját maga munkájából élhessen tisztességes módon, emberhez illően, a mai kor igényeinek megfelelően e hazában, mert szerintünk az alamizsna mindig lealázást és megszégyenítést foglal magában és igen könnyen és hamar munkakerülésre csábít, elzúllásra vezet. Ugyanazért követeljük mi a törvényes minimális munkabért, törvényes maximális rendes munkaidőt, az állami előleppénztárat, a munkaközvetítő intézeteket, az idegen munkások kiszorítását, a 36 órai vasárnapi munkaszünetet, a munkások szakképztségének emelését, általános nyígdíjpénztárt, özvegy és árvasegélypénztárt stb. stb., hogy mindenki a saját maga munkája után élhessen és kénytelen is legyen becsületes munkából élni, mert az állami előleppénztárak föllállításával minden bármi néven nevezendő alamizsnaadás teljesen fölösleges lesz és minden bármi néven nevezendő a koldulásra való jogczim végkép megszűnik. Kérjük tehát mindazokat, kik a becsületes és a magyar munka védelme mellett vannak, kik azért küzdenek, hogy e hazában mindenki a saját maga becsületes munkájából tisztességesen élhessen, hogy támogasson bennünket és a «Magyar Néplap»-ot ezen itt fölsorolt eszméink megvalósítása érdekében folytatott nehéz küzdelmünkben. A kinek pedig ezen itt fölsorolt 25 pont bármelyike ellen bármily aggályai, kifogásai vannak, mi szívesen vállalkozunk azok elosztatására, ha azokat tudomásunkra hozza.

Istennel igazságért! szabadságért és jogért!

Schödl Gyula.

A „Magyar Néplap“ előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona, negyedévre 1 korona.

POLITIKAI VILÁG.

Krónika a hétről.

A parlament titkaiból.

A tisztelt Ház tagjai immár igyekeznek a magyar parlamentet a nyugati kultúra — nevezetesen a bécsi reichsrát — színvonalára emelni. Mert az korántsem nevezhető czirógatásnak vagy megbecsülésnek, a hogy tisztos honatyáink egymással elbánnak. Mind hü hazafiak, a nép javára munkálkodók és szükség esetén készek «életüket és vérüket áldozni,» hogy lemossák a becsületükön ejtett foltot. Tisza István gróf nem türheti, hogy őt csalárd hűtlenségeért megrójják, sőt ő akar mások erkölcsbirája lenni. Ez nem természetes állapot. De azért sok lud disznót győz s a többség érvényesítette Rakovszkyval szemben azt a közmondást, hogy: «szólj igazat, betörök a fejed!» Mi lesz belőlünk, ha már ilyen dolgok is előfordulnak? És ha így folytatódnak?!

Széll Kálmán helyzete.

Széll Kálmán 1899. évi XXX. törvényezikében egy fejezet azt mondja, hogyha 1903-ig vám- és kereskedelmi szövetség nem jön létre, a külfölddel kereskedelmi szerződések 1907-en túl terjedő időtartamra nem köthetők. A külfölddel megkötendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új autonóm vámtarifával helyettesítendő, mely mindkét állam mezőgazdasági- és ipari érdekeit egyaránt védi. A törvény szavát megváltoztatni nem lehet. Tehát Széll most abba a helyzetbe jutott, hogy nem hosszabbíthatja meg a kereskedelmi szerződéseket, mert ha el is készíti az új autonóm vámtarifát, az alap változni fog. Csávába került hát a miniszterelnök ur — szeretnének tudni, hogy fogja «kivágni» magát.

Kossuth századik születésnapja.

Nagy embereket, költőket, politikusokat, államférfiakat, ha a nép javát mozdították elő, méltó, hogy még haláluk után is ünnepeljük épen úgy, mint az élőket. A francziák évek óta készültek arra a nagyszerű ünnepélyre, a melyet Hugó Viktor születésének századik évfordulójára szenteltek. Hugó Viktor nagy költő volt, de azt senkisé tagadja, hogy Kossuth *nekünk nagyobb* volt. És mi, a kik életünket neki köszönhetjük, ily hamar el tudtuk őt feledni?! Az idén, szeptember 19-én lesz századik születésnapja a legnagyobb magyarnak. Emberek? Magyarok! Alusztok?! Keljeteek föl mindnyájan, az egész nemzet, hogy méltóképen leborulhassunk az ő nagysága előtt. De most már talán — sajnos — késő. Ha ünnepeljük is, az az ünnep nem lesz hozzá méltó.

A vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletet adott ki, hogy a szeszipar szükséges munkálatai vasárnap és szent István napján is végezhetők. Nem akarjuk a miniszter rendeleteit bírálni, de szeretnők tudni, vajjon a szeszfinomítás munkálatai igazán szükséges munkálatok-e? A vasárnapi munkaszünet ma már nagyon korlátozott. S ez a korlátozás meg is engedhető, míg szükséges; de káros is, mert a *verseny* munkára kényszeríti azokat is, a kik amugy talán eleget tennének vallásos meggyőződésüknek.

A magyar helységnevek.

Sok idegennevű helységünk van. Ezeknek magyarosítása érdekében hozott törvényt már régen szentesítették, de a kormány nem képes azt életbeléptetni. Ez pedig baj, mert mindig inkább korábban, mint később. Örömmel tapasztaljuk, hogy immár az osztrák közhiva-

talokban is megbecsülik s nem nyuzzák meg a magyar helységek neveit. Egy kicsit furesa is, hogy Magyarországhban Pressburgok, Grosswardeinek stb. legyenek.

A nemzetiségi törvény revíziója.

«A törvény előtti egyenlőség egyenlő elbánást biztosít minden embernek, de nyelvi tekintetben az abszolút egyenlőséget a magyar állami karaktere nem engedi meg». Maga Széll mondta! Ez a kijelentés az előbbi napok izgalmai nyilván lehangolták a szászokat. De a szász és oláh vidékek magyar lakossága is dicséretes buzgalmat fejt ki a magyar egység érdekében. Főiratot küldenek a képviselőházba, melyben kérik, hogy változtassák meg azt a nemzetiségi törvényt, a mely az idegeneknek velük szemben veszedelmes kiváltságokat biztosít. Kétségkívül nem volna szép, ha a nemzetiségi üldözésére vetemednénk, azért igyekezzünk őket testvéri szeretettel *magyarokká* tenni.

Kivándorlások.

Bácsmegyéből megint borzasztó sok kivándorlás híre érkezik. Pedig örülünk, ha a népszámlálás tömeges szaporodást mutat. S mégsem tudná a kormány megakadályozni ezt a veszélyes mozgalmat? Nem tudná megszüntetni azt, hogy azok a szegény emberek elhagyva hazájukat, elpusztuljanak? Bizony meg lehetne. Ha ugyanis megszüntetné az országos népnyomor *okait*.

*

Az új kereskedelmi miniszter. Apostoli királyunk ő felsége e hét csütörtökjén Hegedüs Sándor eddigi kereskedelemügyi minisztert állásától fölmentette s neki jutalmul a vaskorona-rendet adományozta. Együttal kinevezte az új kereskedelemügyi minisztert is *Horvátszky Nándor* személyében, ki csütörtökön délbén már az alkotmányi esküt is letette. Nagy Ferencz, az eddigi kereskedelmi államtitkár ezután is megmarad állásában.

A miniszterelnök kitüntetése. Csütörtökön délelőtt ő felsége magához kérte Széll Kálmán miniszterelnököt és rendkívül meleg elismerő szavak kíséretében átadta neki a legfelsőbb kéziratját, melyben a *Szent-István-rend nagykeresztjét* adományozza neki. A kiegyezés tárgyalásai közben ily magas kimutatás annak a jelé, hogy királyunk föltétlen bizalommal viseltetik Széll Kálmán törvényes fölfogása iránt.

Képviselő-választások. *Szolnokon* csütörtökön reggel hirdették ki a választás eredményét, mely szerint *Kiss Ernő* szabadelvűpárti 1679 szavazatot kapott, vele szemben Kreutzer Balázs függetlenségi 86 szóval kisebbségben maradt. A választás menete *nagyon liberális* volt, panasz panasz után érkezett a miniszterelnökhöz, hogy a szadadelvű párt érdekében visszaélések történnek, de Széll Kálmán semmiféleképp sem akart a választásba avatkozni. *Gyomán* (Békésm.) csütörtökön és pénteken volt a választás. Két jelöltre szavaztak. *Hentaller Lajos* függetlenségivel *Várkonyi István* szocialista állott szemben. Izgalmas küzdelem után Hentaller csekély többséggel győzött. A rendet két század és 60 csendőr is alig tudta fentartani. — *Gyulafehérvárott* is minthogy Mohay Sándort kinevezték államtitkárnak s mandátumáról lemondott, új választás volt, mely alkalommal ismét Mohayt választották meg.

Az igazságminisztert is kitüntette a király a vaskorona-rend első osztályu keresztjével, jutalmul a magyar polgári perrendtartás tervezetének elkészítéseért, mely nagy mű minden részletében az ő személyes alkotása.

A czukor. A brüsszeli konferencián tényleg elhatározták a hatalmak, hogy engednek Anglia kívánságának, a czukor-prémiumot megszüntetik és a czukorvámot 6%-ra szállítják le. Olcsóbb lesz hát a czukor.

A pápa. A pápa jubileumát a legnagyobb pompával ülte meg. Az összes hatalmak képviseltették magukat a vatikánban, sőt az angol és román király is — a kik pedig feszült viszonyban voltak a pápával — üdvözlőlevelet küldötték ki ő Szentsége előtt.

Rimaszombat díszpolgárai. Rimaszombat város báró Fejérváry Gézá és Wlassics Gyulát díszpolgáraivá választotta. A város határozatát küldötték ki a miniszterek tudomására.

A végrehajtási törvény novellája. Az igazságügy-miniszter a végrehajtási törvény novelláját már elkészítette s még az idén a parlament elé terjeszti. A miniszter ebben — úgy mondják — észszerű reformokkal igyekezik elejét venni az árverési visszaéléseknek.

Országgyűlés.

A költségvetés részletes tárgyalása indult meg pénteken. Első tétel volt az épülő új országház költsége és ügye. Bartha Miklós és Rakovszky István szólottak az új parlamenti palotáról és nem igen dicsérték, sőt az utóbbi visszaéléseket is gyanított, mert másképpen nem érti, hogy hogyan kerülhet az az építkezés 34 millióba, mikor eredetileg csak tizenegyet szántak rá. Ennek a kiderítésére parlamenti vizsgáló-bizottságot is indítványozott. Ennek kiküldését Széll Kálmán indokolatlannak találta (ugy is van!), mert hogy az építés nem tetszik mindenkinek, hát azon semmiféle bizottság többé nem segít, a mi pedig a belső berendezésben fogyatékos vagy czélszerűtlen, azt a miniszterium is ki tudja javíttatni. Az új országház kérdésében aztán még Rakovszky István és gróf Tisza István annyira összekaptak, hogy sértegetni is kezdtek egymást, a minnek következtében hétfőn délután párbajt is vívtak, a mikor Tisza gróf Rakovszky karját megvágta, de a seb csak jelentéktelen.

Hétfőn

a kisebb tárczák vitája volt.

A közös kiadásoknál az ellenzék fölpanaszolta azt a sérelmes helyzetet, hogy a külföldi képviselőknél sehol sincs emberünk, a ki a magyar nyelvűeknek azonnal szolgálhatna. Azután elleneztek azt a költséget is, mely arra kell, hogy az ötvenes évek alkotmányon kívüli kormányainak nyugalmazott hivatalnokait elláthassák. Végül Rakovszky István élesen kikelt az ellen, hogy a minisztereket rövid három évi szolgálat után oly busás nyugdíjjal ajándékozzuk meg.

Miután azonban a miniszterelnök ezeket a tétéleket megvédelmezte, a külföldi képviselőkhöz szükséges magyar hivatalnokokat pedig megígérte — a többség mindent megszavazott.

Kedden.

Az ülés elején az elnök bemutatta a miniszterelnök indítványát, mely szerint az ülések naponta egy órával meghosszabbítva tartanak három óráig. Ezzel szemben Nessi Pál azt indítványozta, hogy inkább egy órával korábban kezdődjenek és tartanak az ülések kilenczétől kettőig. Az indítványok fölött a szerdai ülés végén fognak szavazni.

Következett a belügyi tárcza költségvetése. Előadta Jakabffy Imre, a ki egykor államtitkár is volt. Igen tartalmas és világos áttekintést nyújtott a belügyminiszterium föladatairól. Utána Babó Mihály szólott, a ki a közigazgatás államosítása ellen beszélt és a gyülekezési meg az egyesületi jogról szóló új törvényt sürgette. Babóval

aztán Boncza Miklós vitatkozott erélyesen és a közigazgatás államosítását nagyon is kívánatosnak mondta.

Az ülésnek második részét Hellebronth Géza beszédje töltötte ki. Gyakorlati ember ő és élesen lát. Kimutatta a főispánok fölösleges voltát a mai helyzetben és egész lelkéből a megyei önkormányzatért harszol. Kiválóan a kisebb községekkel foglalkozott, melyeknek közigazgatási élete drága, nehézkes és rossz, az általuk teljesített állami feladatoknak terhei alatt pedig összeroskad. Az állami anyakönyvvezetés, az állategészségügyi kiadások, a betegsegélyezési adó, az esetleges tébolyodottak ellátása, a kényszerű kisdudóvoda, a fölösleges állami iskolák mind a községet nyomoritják. Ehhez járul még a vízszabályozó társulatok évi követelése, a felekezeti kiadások és a tömördek rendkívüli kiadás. A regále megváltásáért is oly borzasztó összeget kíván a pénzügyigazgatóság, hogy azt semmiféle magános bérlő meg nem adja, tehát az is a községek nyakába szakad.

Még a csendőrségről és rendőrségről szól. A személyzet itt kevés, a bánásmód pedig zsarnoki. Végül ingyenes vasuti jegyeket kíván a megyei bizottsági tagok részére.

Szerdán.

Az első szónok Bösörpményi Sándor volt, a ki a közigazgatás államosítását kívánta, ugyanígy szólott Domahidy Viktor is (mindketten kormánypártiak), a ki az ellenzék által az általános vitában fölhozott vármegyei és járási tulkapásokról szólott, enyhítvén azokat. Azt azonban ő is kénytelen volt elismerni, hogy a megyei tisztviselők javarésze nem képességeinek, hanem családi összeköttetéseinek köszöni az állását.

Bedőházi János támadta a kormányt és pártját, kivált a miatt, hogy a megyékben még most is csak azok a basáskodó urak tartják kézben a hatalmat, kik annakelőtte és kijelentette, hogy Széll Kálmán mint belügyminiszter sokkal rosszabb az elődjénél. Azért neki a költségvetést meg nem szavazza.

Ugron János a székely kérdésről mondott alapos tanulmányt és a székely akció támogatására kérte meg a kormányt és a Házat.

Az ülés befejezése előtt a Ház óriási többséggel elfogadta a miniszterelnök üléshosszabbító indítványát, a Nessi Pálét pedig elejtette.

Csütörtökön

tovább folyt a belügyi tárcza költségvetésének tárgyalása. A függetlenségi részéről Visontai Soma, a néppárt részéről Wilczek Frigyes gróf és Molnár János támadták azt és a kormányt. Visontai arról beszélt, hogy a szociálistákat is tekintse már egyszer a kormány politikai pártnak és adja meg nekik is a gyülekezési szabadságot és gyűjtési jogot a pártjuk czéljaira. Akár csak azt mondta volna, hogy adjon a kormányelnök a külföldről idezakadt proletár vezéreknek szabadjegyet és ingyen ellátást, hogy annál könnyebben metelyezhessék és zsákmányolhassák az eddig nyugalomban élt magyar mezőgazdasági munkásokat. Wilczek Frigyes a tulságos adóterhekről beszélt igazságosan és okosan. Molnár a galgóczi választás visszaéléseit panaszolta föl és szigorubb erkölcsrendőri fölfogást sürgetett. — Pénteken befejeződött a belügyi tárcza vitája; a többség ugyancsak kevés változással elfogadta azt. *Szombaton* kérvényeket tárgyalt a képviselőház kevés érdeklődéssel kísérvén azok tartalmát, mikből pedig okulhatnának. Mert azokban a nép arról panaszkodik, a mi legfájóbb neki a közéletben. — Hétfőn aztán meg fog kezdődni a földmívelési tárcza vitája.

Kérdés — felelet.

«Atyám! oly szépek ott fenn
A fénylő csillagok;
Mily gyönyört lel bennök a lelkem!
Esténként órákig elnézem,
Ha egyedül vagyok.

Atyám! oh mondd meg nekem,
Mik hát a csillagok?»
A messze végtelenben
— Egy alkotó nagy szellem
Parányai azok!

Károlyi Gyula.

Kocsondi Pál-fordulása.

A mi magyar népünk fölötté szereti a szenteneziákat. Így éppenséggel nem hat idegenül, mikor a Tóth Ede egyik népszínművében ezt adja a falusi bíró szájába: «hiszen nem is a szíve rossz a fiúnak, csak az elméje nincs kipallérozva». E fajta kitételekkel tényleg él a mi népünk s én olyan ember szájából hallottam e szavakat, a kiről tudom, hogy soha színháznak táján nem volt s módjában se volt Tóth Ede műveit olvasni.

Ezt a szenteneziát Kocsondi Péterre mondotta, mikor már nem az volt a legnagyobb korhely a faluban. Mert nagyon rosszul indult ennek az embernek élete. Apjáról egy szesszió maradt rá az iratosi határban s mindössze huszonöt esztendő volt még akkor. Azzal a jelenséggel a szociológusoknak foglalkozniok kell, hogy a katonaság intézménye sok ügyes, ekeszarva mellett fölnőtt embert ur passziókkal szaturál tele. Különösen azok sorából, a kik érteimesebbek, egy kis ismerettel mennek katonáékhoz s ott hamar csillagra tesznek szert. Kocsondival is ez történt. Katonáéknál rendszerető, pontos volt, a katonai ismereteket hamar elsajátította s portopejára fölvarrta hamar a celuló-csillagot. Ezzel a csillaggal pedig a többek között keztyű is dukál. Az a kérges tenyér, a mely a keztyűt csak hirtől hallotta, mint baka a kávé, szertelen gazosba téveszti a képzeletet. Tessék megfigyelni. A paraszti portáról elkerült baka-altiszt, mikor keztyűt huz föl, egészen más emberré lesz. Rangosan jár s gangosan billeg. Valami csodás átalakító hatása van ezen a paraszti kézen a keztyűnek. Mint a hogy a gyerek is naiv örömben, mikor igazi órát, kap a fölnöttet játszsza, ugy van a nép fiából altisztvé vedlett keztyűs katona. Regula szerint kiszolgálják s az az okos életbölesesség, hogy magad urad, ha szolgád nincs, átváltozik arraaz életelvre: ne magad, ha — putztered van. Hej! a katonai altisztí pálya mennyire emelte a polgári proletariátust. Irodaszolga, bakter, rendőr és a más szolgája annyí téren ebből a kasztlól terem, a mit pedig a földmiveléstől csábitott el az altisztí keztyű. Egy kis dologtalanság is, a nehezebb foglalkozástól való huzódozás is ezekben az embereken terem. Mikor újra polgári ruhában kellene a kis falujába menni, a bogárhátú házába, hát az derogál neki s lesz hivatalleső.

Kocsondit is a katonaság sodorta el kedvvel üzött foglalkozásától és a három évi katonai szolgálat keztyűs kezével elszoktatta az addig kedvvel üzöt földmives foglalkozásától. De mert rászakadt egy szesszió és lelkében a jóra való restség ütött tanyát: persze, hogy az örökölt vagyonnak elpazarlására kellett haza menni. És Kocsondi Péter gyorsan akarta végezni. Nap-nap mellett a Nyakigláb Lipinél ivott, annál a korcsmárosnál, a kit a néphu-

mor találóan nevezett el s kinél sokan már nyakig usztak, sőt olyiknak a feje se látszott az adósságból.

Meg lehetett riadni, a milyen uri tempói voltak a nép egyszerű gyermekének. Reggelig mulatott s cigány kísérté haza. Bizony nem akadt volt tisztos földesgazda, a ki ennek a czéges korcsmahősnek odaadta volna a leányát. Az egy szesszió gyorsan a Nyakigláb telekkönyvi lapjára íródott s a dinom-dánomos ifjuember elkezdhetette a nincstelenség kenyerét.

A mi falunkban akkor indult meg egy olyan mozgalom, hogy szövetkezeti uton segítsenek egymáson. Mikor javában iratkoztak az iskolában, Kocsondi is beállított:

— Tag szeretnék én is lenni.

— Te? — kérdezte álmélkodva Szántó Tamás, a falu bírása. Fiam, a szövetkezet nem dinom-dánom. Nem mulatság az, hanem ide azok lépnek, a kik kötelezik magukat, hogy az üzletrészeiket rendesen törlesztik. Hét-számra fizetni kell itt.

— Tudom.

— Ha tudod, van-e hozzá való pénzed?

— Nincs, de megfogom a dolog végét s igyekezni fogok szerezni.

A plébános a ki bizonyos meghatottsággal nézte eddig a két embert, odasugta Szántó Tamásnak:

— Nagyobb kedve vagyon az Istennek egy megtért bünösben, bíró uram, mint száz igazban. Föl kell venni.

Ez döntött. Kocsondit bevették, bátor abban a hitben, hogy ugy is ki fog ez hullni, mint rostán az ocsu.

De nem így volt. Kocsondi egyike volt a legpontosabb fizetőnek. Az a tudat, hogy az ő elmaradása jobban szemet szur, mint a másé, becsületbeli ügygyé tette számára a munkát. A határon ő lett a legdolgosabb ember s szerencsére nagy nálunk még annak a nincstelen parasztleányoknak is az agiója, a ki a legjobb rendet vágja; a sehonnai, dorbézoló, a korcsmahős kezdett «valami» lenni. Már nem nézték le számalommal és nem becsmérelték, mint korhelyisége napjaiban.

A falu rossza abban a társaságban, mely garasokra épít s melynek közgazdasági jelentőségét gunyos mosolylyal nézik oly körök, a hol Wertheim-szekerényeket nyitogatnák és kurzusokat néznek, ebben az emberben megkezdette az első garasgyűtéssel az áthasonító munkát. S ugyanaz az ember, a ki előbb éjszakáról-éjszakára pénzt szórta, megtanulta a pénz értékét. Az iratosi szövetkezet nevelő hatását frappáns módon éreztette. Bebizonyult, hogy a szövetkezet a jók társasága, a hol új szellemsodró árjába kerülve a könnyelmű felfogás, azt átalakítja. Már össze volt gyűjtve a részjegy, már a Kocsondi saját külön becsületbeli ügye elvezette akut jellegét, már nem volt ok arra, hogy keresményének minden garasát a fogához verje. De hiszen a francia példaszó szerint evés közben jön meg az étvágy, s mikor Kocsondi észre kezdte venni, micsoda öröm az, a saját veritékének gyümölcsét látni, élvezni: ez a takarékosagra, a további munkára ösztökélte s lassan-lassan kivergődött nincstelenségéből. Tisztességet szerzett vissza s becsvágat emelte a szövetkezet társasága.

Ez nem novella. Az én hősöm hus- és vérből való. És a pátriámon ismerik. Tudjuk azt is, hogy a züllés lejtőjén a szövetkezeti akció tartotta vissza.

Azért hangoztatom váltig, hogy a szövetkezetekben lévő erkölcsi erőt nem szabad kicsinyleni. A szövetkezetek hazájában, Németországban — orvosok állítása szerint — a közegészségügyi viszonyokat megjavította; nálunk erkölcsi nagy nevelő hatását állandóan tapasztaljuk. Nem szabad a kis ekszisztenciák fölsegítésének ezt a kipróbált tényezőjét az évi zármérlegek eredményeiből

megítelni. Sokkal magasabb helyről, ethikai téren, nézzétek a mutatkozó sikereket. A becsületes takácsok uj, józan életelvei megújulnak földünkön is. Csak a szemünket ne hunyjuk be előtte.

Az én Kocsondim, a ki élő ember, nem pedig képzelt alak, — Pál fordulása is ezt igazolja.

UJDONSÁGOK.

A király itthon. A király budai várpalotájában az általános kihallgatáson mindennap tömegesen vesznek részt az ország előkelői. A mult héten csütörtökön délután hat órákor 37 teritékes udvari ebéd volt, a melyen az udvari katonai tisztikar vett részt. Pénteken reggel kilencz órákor Ő Felsége Gödöllőre utazott vadászatra, a honnan délután visszautazott a fővárosba. — Szombaton délután ismét udvari ebéd volt, vasárnap pedig vadászat Gödöllőn. A kihallgatások egész héten folynak s a mostani rend a legfelsőbb határozatig változatlan marad. Itt megemlítjük, hogy a király a Lukács György főispán és Almássy Dénes gróf elnöklésével Gyulán alakult *József főherczeg szanatóriumnak* tizezer koronát adományozott, hogy az alföldön lévő szegénysorsu tüdőbetegeket ingyen gyógykezelhessék.

Benczur Hyula festőművész készíti a király legújabb arcképét. Ő Felsége már ötször tett látogatást a festőművésznél.

Rajner főherczeg köszönete. Rajner főherczeg a magyar kormányhoz köszönőiratot küldött, a melyben örömteljes köszönettel fejezi ki halálját mindazok iránt maga és neje nevében, a kik aranylakodalma alkalmával őt jókívánatokkal és üdvözlésekkel megörvendeztették.

A francia miniszterelnök balesete. A francia miniszterelnököt, Waldeck-Rousseau grófot a napokban nagy szerencsétlenség érte. Szombaton a párisi külvárosi republikánus sajtó bankettjén részt vett és ott nagyhatású lelkes beszédet mondott. A bankett után a színházba akart hajtani, a kol a felesége tartózkodott s az előadást nézte. A szent Martin-utca és a Palestro-utca sarkán azonban a hirtelen előkanyarodó gőzvasut teljes erővel, borzasztóan beleütközött a miniszterelnök kocsjába, úgy hogy a kocsi falának s több nagy vágott sebet kapott, a bal válla pedig összezuzódott. A kocsi körül sok nép gyűlt össze. Waldeck-Reusseaut egy gyógyszerárba akarták vezetni, ő azonban hivatalába hajtatott és ott kötöztette be magát orvosaival. Az eseményről értesítették a köztársaság elnökét és a szerencsétlenül járt feleségét, a ki rögtön férjéhez sietett.

A miniszterelnök sebei oly súlyosak, hogy legalább két hét kell, míg begyógyulnak s csak azután végezheti újra hivatalos dolgait.

A beteg francia miniszterelnök állapota iránt nagy az érdeklődés és a részvét Franciaország minden részében és minden körében.

Elcsent közpénzek. Makó város közpénztáránál nagyobb mérvű sikkasztásnak jöttek a nyomára. Simon Ábel volt közpénztárnok a város földjéért járó bérösszegeket fölvette, nyugtázta, de nem számolta el. A vármegyei főszámvevő most vizsgálja a városi könyveket 1893-ig visszamenőleg. Eddig 20.000 korona hiányt konstatált.

Merénylet egy kolostorfőnök ellen. Mint Szent-Pétervárról jelentik, az Alexander Newsky-kolostor főnöke, Nikon gyalázatos büntett áldozata lett. Az agg lelkész elé szolgálati ügyben járult egy előtte ismeretlen fiatal-ember. A püspök szívesen fogadta az ifjút, a kit azután

néhány perczre magára hagyott. Visszatérteker a püspök észrevette, hogy két értékes aranykeresztje eltűnt. Kérdőre vonta tehát az ifjút, a ki erre köpenye alól tört rántott elő s két veszedelmes sebet ejtve azzal püspök fején, hirtelen szökéssel eliramodott.

Bur házasság a háboruban. Megható epizódot beszél el a bur háboruból dr. Albrecht bur orvos, a ki az utóbbi időben De Wett sebesültjeit ápolta, most pedig Amsterdamban tartózkodik. Lindley közelében kommandon voltunk, mondja Albrecht dr., mikor egy fiatal bur jött hozzám s egy tüet kért. Azt mondta, hogy a menyasszonyának, a kivel holnap esküszik meg, nincs czérnája összetákolni ruháját. Odaadtam neki összes fölösleges orvosi biztonsági tüimet. Látni kellett volna ezt a lakodalmat. Az ifju pár egy majorság omladékai közt ült. A menyasszonyon fehér ruha volt, melyet a tölem kapott biztonsági tüekkel tartott össze. A vőlegény egy régi s nem neki való fekete ruhába bujt, melynek az ujjai jóformán hiányzottak. De a hiányt kiegyenlítette egy pár tánczezípő és vörös nyakkendő. A lakoma disznósült és lisztpép volt. A «czézéző» tartama alatt a majorságtól három kilométernyire heves harcban álltak De Wett emberei. Nemsokára egy hirnök jön vágatva De Wettnek azon parancsával, hogy minden rendelkezésre álló ember nyomban vonuljon a tűzbe. Az ifju vőlegény szó nélkül engedelmeskedik. Mikor másnap visszatért a majorságba, hogy menyasszonyával egybekeljen, már nem találta ott, mert az angolok elűzték a koncentrált táborba.

Szerencsétlenségek Bécsben. A bécsi villamos vasuton a mult héten három szerencsétlenség történt egy nap alatt. — A Taborstrasseban villamos a kocsi elgázolt egy asszonyt és egy gyermeket, a kik a kocsiuton át akartak menni. Az asszony meghalt. A másik szerencsétlenség a tizedik kerületben történt, ott is egy átmenő asszonyt és egy gyermeket gázolt el a kocsi, mire a gyermek meghalt. Az Operatéren pedig egy nevelőt gázolt el egy kocsi, a kit haldokolva vittek a kórházba.

Merénylet a vasut ellen. Kölnből táviratozzák, hogy Hilgen vasuti állomás közelében vasuti merényletet követtek el. A merénylők éjnek idején eltörték a jelzőlámpát és a vonat elé óriási szikladarabot tettek. Szerencsére észrevették a bajt és így szerencsétlenség nem történt.

Albánok harcza. A napokban egy Szeka-Molleh nevű ipeki albán főnököt egy másik főnök meggyilkolt és e miatt véres harc keletkezett a gyilkos és a meggyilkolt barátai között. Mind a két részen kétszáz ember részint elesett, részint megsebesült. A verekedőket a török katonaságnak kellett szétválasztania.

Sikkasztó ügyvéd. Krakóban egy dr. Chmurski nevű ügyvéd, a ki több egyesület tagja volt, 300.000 koronát sikkasztott és azzal megszökött. A rendőrség keresi a sikkasztót.

A fátum. Érdekes sorsú vádlott állott nemrég a párisi esküdtszék előtt. Egy Vinczent nevű egyén, a ki már sok börtönt ült, állítólag ártatlanul. Legelőször börtönbüntetést kapott egy lopásért, a melyben azonban ő ártatlan volt. Később egy büntetést megint pörbe fogták s mint már büntetett egyént tizenöt évi fegyházra ítélték. Ott oly jól viselte magát, hogy csakhamar szabadon bocsátották. Azután nemsokára meghalt az atyja s mivel sehogy sem tudott munkát kapni, csavargás miatt a javítóházba került. Onnan kiszabadulva nyomora és éhsége lopásra kényszerítette; ekkor megint bezárták. Azután jött a katonaság: Ott példásan viselkedett, de mikor megtudták a multját, annyira üldözték és kinozták, hogy megszökött. Ezért megint két évi kényszermunkára ítélték de — csodálatos — jó viselete miatt már egy év mulva

kibocsátották. De a rossz sors egyre üldözte. Most legutóbb egy lopási vád miatt ártatlanul az esküdszék elé került. A szerencsétlent, sorsának elbeszélése után a vád alól fölmentették.

Pusztító lavina. Amerikában egy hegyről lezuhanó lavina a múlt héten több épületet egy hegyszakadékba temetett. Eddig harminczkilenc holttestet húztak ki a romok alól. A mentés alatt még egy lavina zuhant le, a mely negyven embert maga alá temetett.

Betörés. A főváros közelében lévő Pál-völgyben egy villába két iparosinas betört és két hordó bort elloptott. A rendőrség elfogta a fiatal betörőket.

Rablótámadás. Sátoralja-Ujhely városi tanácsosát, Bogyay Bélát Sárospatakról hazatérve utközben rabló-czigányok megtámadták és lövöldözve meg akarták a kocsiját állítani. Bogyay visszalőtt és gyorsan elhajtvá szerencsésen megmenekült. A vakmerő czigányokat a csendőrség nyomozza.

Közápor a vonatra. A lippai vonatot márczius elsején Brukenau táján a környékbéli suhanczok megtámadták és közáporral dobálták; a kövek bezúzták a kocsik ablakait és több utast megsebesítettek, úgy hogy a vonatot meg kellett állítani. A csendőrség elfogta a suhanczokat.

A csárné az inségeseknek. Szentpétervárról jelentik: A csárné 10.000 rubelt ajándékozott a semahai inségesek javára azzal a kikötéssel, hogy első sorban meleg ruhát és cipőt szerezzenek be az inségesek számára.

Modern kegyelet. Mind többször jelennek meg olyan gyászjelentések, melyen a «kegyeletes» gyászolók se keresztet, se más vallásos jelvényt nem alkalmaznak, de még a halott vallásának a fölemlítésétől is irtóznak. Ilyenféle a következő gyászjelentés is: «A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola tanári testülete igaz fájdalommal jelenti, hogy szeretett kartársuk Nemes Ödön igazgató életének 58-ik, tanári működésének 28-ik évében meghalt. Aldott legyen emléke! Marosvásárhelyt, 1902. évi február hó 23-án». Mire az?

Keresztördelés a temetőben. Nagyszöllősről jelentik hogy az ottani kath. temetőben egy éjjel ismeretlen tetesek az összes keresztet megcsonkították és összetördözték. A városban nagy a felháborodás. A csendőrség keresi a tetteseket. Ilyen formában nagyon is kétesnek találjuk ezt a jelentést. Mert egy temető összes keresztjeinek a megcsonkítását és összetördelését aligha lehet egy éjszaka alatt elvégezni.

Kivándorlás Szatmármegyéből. Szatmárról jelentik: Utóbbi időben Szatmármegyéből mindig többen vándorolnak ki Amerikába, Fehér-Gyarmat, Tenyige, Gacsók, Sonkád, Tiszabocs, Csaholez községekből nem régiben is száz főre menő tömeg kelt utnak. 100 munkabíró férfi, a kiket a hatóság erélyes beavatkozása sem tudott visszatartani. A nagymérvű kivándorlás oka: a rossz gazdasági viszonyok, a keresethiány; mindegyik abban a reményben megy ki, hogy hátramaradott családját idegenből segítyezze.

Tizenkét ember tűzhalála. Borzasztó katasztrófa történt a napokban Dinkelsbüchl. bajor gyárvárosban. Tűz ütött ki s a midőn a tűzoltók teljes erőmegfeszítéssel fáradoztak a tűz eloltásán beomlott az egyik fal s tizenkét munkást, nagyrészt önkéntes tűzoltót temetett maga alá. Mentésről szó sem lehetett, a lezuhant fal anyaga teljesen maga alá temette a szerencsétleneket. Hosszu fáradozás után sikerült a lezuhant falat eltakarítani. Az eltemetettek valamennyien ott lelték halálukat.

A vasárnapi munkaszünet korlátozása. A hivatalos lap minapi száma a kereskedelmi miniszternek egy rendeletét közli, a mely némely irányban korlátozza a vasár-

napi munkaszünetre vonatkozó intézkedéseket. Így elrendeli a miniszter, hogy a szeszipar és szeszfinomítás akadálytalan folytonosságának biztosítására mellőzhetetlen és el nem halasztható javító munkálatok vasárnap és Szent-István napján is végezhetők. Meghagyta továbbá, hogy addig is, míg a baromvásárokat vasárnap tartják, ezeken a baromvásárokon a bognárok áruikat eladás céljából kizárhatják.

Cselédkitüntetés. Kaszelyák István szobranci gazdasági cseléd 43 évig hűségesen szolgálta a gróf Törökcsalád uradalmát, miért is Darányi Ignác földmívelési miniszter elismerő oklevelet és 50 korona jutalmat küldött neki, melyet a napokban adtak át a hű cselédnek kellő ünnepség keretében.

A budapesti egyetem női hallgatói. A budapesti tudomány-egyetemen most száznál több kisasszony tanul. A női egyetemi hallgatók közül 71 a tanári pályára készül. 31 pedig az orvosira. A 102 kisasszony közül csak kettő egyetemi gyakornok Kurtutz Valéria, a ki Klug tanár katedrája mellett és Balogh Magit, aki Lóczi Lajos tanár katedrájánál kinevezett gyakornok. A bölcsész-kisasszonyoknak az egyetemen külön szobájuk is van.

Vizbefult házaspár. Tokaj közelében megrendítő szerencsétlenség történt. Egy Vágó nevezetű földmives és menyasszonya csónakon keltek át Bodrogon. De alig értek a folyó közepére, a csónak fölborult és a szerencsétlen mátkapár a vízbe fulladt.

Azok a viczinálisok. A becsületes német viczlapok kiapadhatatlanok a viczinálisra gyártott ötletekben. De hát nagyobbára nincs is olyan tulhajtott ötlet, a mi ne találna tényleg a viczinálisra. Egy derék alföldi viczinális rendezte a napokban a következő ötletet utazóinak mulattatására: Elindult a viczinális, ment, mendegélt, míg megérkezett az egyik állomásra. A kocsiból kiszállott egy kéményseprő, levette nyakából a kéményt seprő szerelmét, bement az állomásfőnök lakásába, kiséperte a kéményt s munkáját végezve, a még mindig álldogáló viczinálisra felült. Ez a jelenet megismétlődött a pályának mind a nyolcz állomásán. A mi fő, a viczinális mégis rendes időben érkezett a végállomásra!

Tilos a bál. A római szentegyház hű fiainak azért, mert már nagybőjt van, sőt nemsokára husvét is lesz. Konstantinápoly török főváros lakóinak pedig azért, mert a szultán szörnyen fél, hogy holmi merényletet terveznek ellenében, azért minden gyűlést, összejövetelt szigoruan eltiltott és bált sem engedélyezett, még a külföldi kormányképviselőknek sem. Ezért azok persze haragusznak a szultánra, de ő azt mondja «Inkább haragudjon rám az egész világ, mint, hogy megöljön engem egyetlen egy ember!»

Kegyeletes katolikus alapítvány. Polónyi Géza jeles fővárosi ügyvédet és ismert politikust (a hajdusoboszlói kerületnek a mult ciklusban országgyűlési képviselője volt) súlyos csapás érte a napokban; egyetlen lánya Ilonka meghalt. A bánatos apa a drága halott emlékére alapítványt tett; tizezer koronát adott át a polgármesternek, melynek kamatját minden évben egy *katholikus menyasszony* kapja nászajándéku. Az alapítvány ügyében mindig csak katolikus polgármesternek vagy helyettesének lehet szava, más vallásúnak sohasem.

Uj bankjegyek. Az osztrák-magyar bankban ez idő szerint az új 50 koronás bankjegyek készítésével vannak elfoglalva. A lila tízkoronások után jól esett látnunk a 20 koronásokon a nemzeti háromszínű nyomást. Az új ötvenkoronások, talán, hogy szász testvéreink se szenvedjenek rövidséget, sárga alapon, kék nyomással készülnek. Félünk tőle, hogy a százkoronások majd fekete-sárgák lesznek a közös színkeverék teljessége okáért. De

lren-
aka-
en és
zent-
hogy
eken
ól ki-

gaz-
örök-
i mi-
ldött
kellő

pesti
anul.
szül.
kettő
ated-
ated-
yok-

ndítő
nives
alig
eren-

apok
. De
mi
iczi-
inak
gél,
állott
szer-
te a
gáló
lyá-
négis

zért,
szen.
mert
znek
ruan
ány-
k a
n az
egy

Géza
jdu-
kép-
etlen
alott
pol-
utho-
vány
wagy

z idő
nnak
nk a
z uj
zen-
szül-
kete-
. De

Széll Kálmán magyar miniszterelnök és belügyminiszter, a Szent-István-rend nagykeresztese..

lenne abban bizonyos gyöngédség, hogy éppen a nagy bankjegyek legyenek svarzgelbek, mert tudvalevő, hogy ritkán lát nagy bankót a magyar.

Könyves Kálmán király koronázási temploma.

A Zára közelében fekvő Biográdban ásatás közben régi falakra bukkantak, melyek annak a történelmi nevezetességű templomnak maradványai, hol Könyves Kálmán böles királyunkat Horvátország és Dalmácia királyává is megkoronázták. A 12-ik évszázad legelején történt az meg; azóta a templom rommá lön, az idő be is temette azt, míg most fölfedezték a falakat. Pompás és tágas templom lehetett.

A cigány sorsa Amerikában. Kuró, sárosmegyei községnek volt egy Mikó Jóska nevű enyveskezü cigánya, a ki, hogy a csendőrség kellemetlenkedéseitől megszabaduljon, összelopott 170 frt utiköltséget s kiment Amerikába. Vesztére azonban, mert esőkatermészetét nem tudta leküzdeni s a fatelepen, hol Penszilvániában alkalmazást kapott, munkástársait is meglopokodta. Itthon, ha rajta kapták a lopáson, eldöngették, de legtöbbször futni hagyták. Amerikában már a rend és a kártvallott munkások meglincselték Mikó Jóskát. Az Amerikában élő kurói tótok megírták most haza Mikó Jóska szomorú sorsát, ki életét egy utszéli fán végezte a szabad Amerikában egy kis lopásért, a mi, hiába, már vérében van a cigánynak.

Fővárosi tanítók, tanárok és tisztviselők terhes tartozásaik rendezésére vállalkozott legújabbán a Magyar Tanítók Országos Takaréka és Hitelszövetkezete.

Ezen célból kezességi kölcsönöket fog nyújtani és kellő számú jelentkező esetében kölcsönös jótálló csoportokat létesíteni.

Tájékoztatóval megkeresésre az igazgatóság (VII., József-körút 8.) szolgál.

Márczius 15. A szabadság ébredésének évfordulóját nem feledhetjük el, bármint igyekeznek is illetékes hatóságok a napot emlékezetünkből eltörölni. Ugy a fővárosban, mint a vidéken nagy a készülődés. Az összes *községi* iskolák és az egyetemi ifjuság, egyletek és testületek igyekeznek azon, hogy márczius 15-iki ünnep minél méltóságosabb legyen. A szocziáldemokrata párt Petőfi szobra elé vonul, hasonlóképen az egyetemi ifjuság is. A «Vadászkürt» segélyzőegylet Horváth János elnök buzgó vezetése mellett készül a főséges ünnepre. Hasonlóképen készül minden magyar ember megünnepelni, a nép ünnepét.

Meglőtt orvos. Bács-Szent-Tamáson a minap egy odavaló polgár, Katyanszky Gávró nagyobb társaságban egy belgrádi rokonával Ivanics Gaicza dr.-al mulatott. A mulatság éjszakai veszekedéssel végződött, melyben az orvost meglőtték. A megsebesült orvos most élet-halál közt lebeg.

Népvándorlás. Bácsmegyéből a mult évben összesen 2992 lakos vándorolt ki, nagyobbbrészt Németországba. A mostani év első két havában 1831-en hagyták el hazájukat. Legtöbben mennek a palánkai, hódásági és kulai járásokból. A kivándorlók száma egyre szaporodik.

Bányászok szerencsétlensége. Resicza mellett az Almási nevű szénbányában márczius 3-án éjjel bányalég-robbanás történt. Egy hatvan méter vastag szétréteg lezuhant s három munkást maga alá temetett. Holttesteiket még nem találták meg.

Merénylet egy tanító ellen. Penka Vazul feketetői g. kel. tanítóra a mult este rálöttek. A golyó oly szerecsétlenül hatolt a tanító testébe, hogy nem is sikerült eltávolítani. Életben maradásához kevés a remény.

Farkas a helységben. Csodálatos, hogy ez enyhe, mondhatni nyári idő daczára is oly vakmerők az ordások, hogy a faluba is besétálnak. Tenkén szerdán este végig

sétált az utcán s a járó-kelöktől egy vendéglő, udvarára merakült, a honnan azonban nem sikerült ép börrrel megmenekülni, mert a szállodaszolgák fejszéssel erősen megsebeztek.

Jótállt — meghalt. Sarkadon Erdei József gazda jótállott egyik sógoráért, aztán most fizetnie is kell érte. Mikgr kárának híret vette, annyira elkeseredett és fölízgatódott, hogy az utcán szivszélhűdés érte és megölte.

Az izbégi ipartelepek. Szent-Endre községhez tartoznak az izbégi vas- és rézgyárak, s néhány malom is, mely vizét a Bucina és vadpatakából nyerte. E nagyvesésű patak vize nyáron kiapad, hogy e miatt a gyárak nem dolgozhatnak. Most rendezni fogják a vizet, hogy a munkásoknak legyen egész éven át keresete.

Meg akarta lopni a halottat. Koválsztina községben meghalt Plavsitny Daniló gazdának 18 esztendő lány. Föltették a ravatalra és szerb szokás szerint nemcsak szép ruhába öltöztették, hanem ráaggadták ékszerreit is; nyakába egy füzért 18 darab aranypénzből. A halott fölött Csebenácz Jula öreg néne virrasztott, kinek lelke ráéhezett a drága aranyakra, le is kezelte azt a holttestről, aztán — hogy a lopást észre ne vegyék — fölgyújtotta a szemfedőt, a ravatalt. Hanem azért kisült a gonoszsága. Most börtönben ül.

A lakodalmi lövöldözés ára. Ercsiben (Fejérmegyében) Szrimácz Ferencz fiatal földműves a lakodalmas menetben a régi (rossz) szokáshoz hiven egy vadászfegyverrel durrogatott. Egyik lövéssel aztán négy esztendő hugocskáját találta halálosan. Megindították ellene a vizsgálatot, az ártatlan gyereket pedig korai sirba tették. Minek lakodalomban lövöldözni?

Uj országos középület. A magyar királyi igazságügyi miniszterium részére uj palotát épített a kormány a Dunasoron, az uj országház mellett. Ez lesz az első középület nálunk, melyhez nagyobb kert is fog tartozni, abban jeles és érdemes jogászok szobrait szándékoznak elhelyezni.

Nagy sziv nagy adománya. Andrassy Dénes grófot jótékonyágáról ismeri az egész ország. Most újabb nagy adományáról szól a hir. Monoki kastélyát följánlotta, hogy abban Zemplénmegye szegényei javára ingyenes gyógyító intézetet alapítsanak; a hozzátartozó nagy birtokot pedig szintén átadta, hogy annak jövedelméből az intézetet föntarthassák.

Hirdetmények.

Örökbe fogadnék egy jóra való, vallásos, 12 éven felüli kath. árvaleányt, *Herczeg László*, gazda Csépa (Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében).

Népek és nemzetek.

A délafrikai szabadságharcz.

Megint csak angol kudarcz híret jelenti az angol táviró s ámbár Kitchener nagyon jó színben szeretné föltüntetni az angol hadsereg helyzetét, mégis, úgy látszik, a búrokat mindvégig kísérni fogja a hadi szerencse...

És Anglia még most sem tud pirulni szegényében. Arról egyideig hallgattak, hogy Klerksdornnál mily nagy vereséget szenvedtek. A búroknak ez a győzelme nagy csapás volt az angolokra.

A búrok reátámadtak az angolok podgyász- és élelemszállító kíséretére. Heves csata fejlődött ki, melynek kimenetele a búrokra kedvező volt.

Kitchener jelentése szerint *több mint 125 angol harcos esett el* ez alkalommal. Azonkívül *16 angol tiszt és 451 katona a búrok fogságába esett*. De még nagyobb baj is van ennél. A megvert kíséretcsapat őrizte a hadipénztárt, melyben 100.000 font sterling készpénz volt; ezt valószínűleg elvették a búrok, a mely eset nem kis fordulatot okozhatna a háboru történetében.

Azonkívül hallgat Kitchener krónikája az élelemkészlet, az ágyuk és a sok hadikészülékek sorsáról is. Ezeknek elvesztése pedig sokkal nagyobb kár volna, mint az a haszon, a melyet egy nappal előbb az angol lapok nagy lelkesedéssel híreszteltek, mint a «harrismithi nagy sikert», a hol állítólag ezekbe menő szarvasmarha, ló, juh, koezi, fegyver stb. jutott volna az angoloknak zsákmányul.

Az angolok egyre-másra szerkesztgetik a sok kimutatást a háboru folyásáról. Dicsőségek, győzelmek, búr vereségek stb. mind pontosan és hiven föl vannak ott sorolva, pedig ha mindannak csak fele is igaz volna, ugy nem igen lenne ma már búr a földön. Jósolgatnak, hogy ilyen meg olyan körülmények között a háboru maholnap véget ér s aztán mindig újabb és újabb búr haderők tünedeznek elő a láthatárról, míg az angolok maguk kezdik érezni, hogy ez a «multság» unalmas és fölötte — *veszede mes.*

Pedig — ugy mondják — Harrismithnél 700 búr megadta magát, 800 pedig elesett. (?) Most legujabban azon mesterkednek, hogy Dewettet ezerháromszáz emberével *megint* körülzárják.

Hogy mi lesz mindennek a vége, ezt most még nem tudni.

Angliától eme barbár kegyetlenség miatt máris elfordult minden józan gondolkodásu ember, még legjobb barátai is elhagyták. Az egész világ a búrok pártján van (csak az a kár, hogy mindannyian «semlegesek» maradunk), sőt mostanában olyasmit is híresztelnek, hogy a búrokat Európából pénzzel támogatják.

Pedig jobb volna, ha nemcsak titokban, de nyíltan is tennének a hatalmak a nép és emberszabadság zsarnok leigázói ellen s maguk is tényleg fegyveresen itélnének és büntetnének.

Nemcsak védelmezni kellene a búr népet, de elégtelt kellene szerezni számukra az angoloktól, a kiknek azonban már «jó éjszakát lovagiasság!» De másrészt csodálatos a nagy angol hatalom tehetetlensége. A birodalom hatalma, gazdagsága, mind megszokottá tették már előttünk, hogy ő az ur. De ugy látszik, az Isten sem hagyja elpusztulni az igazságot. A föktöldi németek esete is elég komikus színben sujt az angolok tekintélyére. Fokvárosban az ottani németek gyűlést tartottak, hogy tiltakozzanak Európa Angliaellenes álláspontja ellen. De megtörtént velük az, hogy ők maguk helyesnek találták azt, a mi ellen tiltakozni akartak.

Kiváncsiak vagyunk, mikor lesz újra békés a helyzet!? Reméljük addig is minden jót.

Lázadás Szerbiában.

Szerbiában nincs békesség. A lakosság egyrésze nem kedveli a most uralkodó Obrenovics-dinasztiát; hanem az azelőtt kormányzó Karagyorgyevics-házért lelkesedik. — A mozgalom e héten nyílt lázadásban tört ki. *Alovantics* nevű főrangú ember, a Karagyorgyevicsok rokona fölvette régi tábornoki egyenruháját és váratlanul megjelent Szabác városában, hol riadót fuvatott. Kíséretében számos álliszt volt. A riadóra sebtiben összegyűlő katonatisztek és csendőrök előtt Sándor király ellen izgató beszédet mondott. A csendőrök századosa ekkor kérdőre vonta

öt, hogy mi jupon fuvatott riadót. *Alovantics* felelet helyett rálött. Ekkorára a többi tiszték is fölháborodtak, a lázító csapatot megrohanták, lefegyverezték és letartóztatták. *Alovanticsot a dulakodás hevében agyonlőtték.*

A szent kereszt tanulságai.*

IV.

A kereszt — könyv.

«*Olvasások e könyvet*» (Bar. 1 14.)

Assisii szent Ferenc egyszer tanítványai jelenlétében keserves zokogásba tört ki. Társai megilletődve szemléltek egy darabig, míg Egid testvér a keserűség oka felől megkérdezni hátorkodott: «Hogyne sirnék, mikor látom, mily kimondhatlan sokat szenvedett Jézusom a keresztén és nincs a ki meghálálja...» Szeretteim! Ha szent Ferenc az ő szörruhájában a mai kor épülésére élne, sohse fogyna ki a sirásból. Hiszen látva látna, hallaná, hogy sebzik meg naponként, perczenkint százan, ezren, milliók Jézus szentséges Szívét; látná a cselszövényeket, a melyekkel az Ur Jézus szentséges vére árán megvásárolt lelket megejtik s uton-utfélen a sátánnak kínálják. Panaszos siránkozó szava betöltené tereinket, utczáinkat. Hogy volna-e foganatja, csak a jó Isten tudja. Az ilyen világban, a hol az emberek, hogy ugymondjam gyönyörrel szegik meg az Ur parancsait; hol az Urnak szent neve, melynek említésére angyalok, Cherubok és Szerafok térdre roskadnak, még a női nemtől is káromoltatik; a hol a sátánnak csatlósai már az iskolákban törekszenek az ártatlan lelkeket az erkölcsi romlás és bűn útján a pokolba taszítani; a hol Krisztus tanítványai közül igen sokan, kik pedig Krisztus letörölhetlen keresztjét viselik homlokukon, ugy élnek, mintha az Isten nem is élne, mintha halál, ítélet, mennyország, pokol, csak dajkamese volna: bizony ebben a világban ki nem fogyna a szerafi patriarcha a busongásból, siránkozásból... Hogy tehát szent Ferenc panaszos szava ne érjen benünket, üssük föl az élet könyvét, a melynek tartalma a kereszt, tanulsága az Üdvösség. Olvasgassunk e könyvben! Tiszteletreméltó könyv, drága könyv, melyhez hasonló nem íródott a világ teremtésétől kezdve. Ez a könyv

I. *megbecsülhetetlen értékű,*

II. *kimerithetetlen tartalmu,*

III. *és mindenkitől hozzáférhető könyv.*

Fájdalmas szűz Anyánk támogassa alázatos kérésünket, midőn kérő szavunk, szenvedő Jézusunk, imigyen szól hozzád: «Áldd meg szent elmelkedésünket, hogy az a te dicsőségedre és a mi üdvünkre váljék». A. f.

*

I. Megbecsülhetetlen értékű *drága könyv*. Szeretteim, a szent kereszt, a melyet maga az Ur Jézus irt teli szentséges vérével. Minden könyv a hozzáértők előtt annál értékesebb, minél nagyobbhirű ember írta, minél érdekesebb a tartalma s minél drágább az anyag, a melyből készült. Lett légyen a világon a három szempontot tekintve bármily értékes könyv, az Ur Jézuséhoz hasonló nem található. Maga Istenfia írta azt, isteni bölcsességgel

*A Pelikán Krizsó tisztelendő ur szerkesztésében (Budapest, VII. Csömöri-ut 32.) megjelenő régi és közkedvelt «Jó Pásztor» egyházzónoklati folyóiratból. Megjelenik havonta. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Azok számára közöljük, kiket viszonyaik megátolnak abban, hogy bőjti szentbeszédet hallgathassanak.

és saját szentséges vérével. Hiszen ebben a könyvben egy nagy szeretetnek története van följegyezve, a mikor egy Istenember életét adja azért a semmiért, por- s hamuért, a kit oly kimondhatatlanul szeret. A nemzetek apostola ír kivonatolva erről a nagy szeretetről: «*Meg-alázta magát, engedelmes lévén mindhalálig és pedig a keresztnék haláláig*». (Filip. 2, 8.) Ez a szeretet van beírva; vérrrel, egy lényeggé egyesült Istenember vérrrel. Méltán hirdeti erről a vérről szent János (1. Ján. 1, 7.): *Krisztus vére megtisztít bennünket minden bűntől*. Becses könyv Isten vérével és Isten kezével írva. Az írta, a ki érettünk a Kalvária hegyén véres áldozatát bemutatva. Ez a vér mosott bennünket tisztára minden bűntől, a mint a szeretet apostola megjegyzi: «*Jézus Krisztus . . . megmosott bűneinktől az ő vére által*». (Jel. 1, 5.) Ez az a szentséges vér, a mely a Golgothán fakadt és áldásaival elárasztotta a világot, a mely a maig mint Jézus szentséges szívéből fölszökellő hét kegyelemforrás a hét szentséges malasztjal az emberiség üdvösségére szolgál.

Drága szent könyv a kereszt, Szeretteim. Járjatok be minden földet, a hófödte polustól az örökké izzó homokszivatagon át a másik sarkig; keletről, a hol az emberiség bölcsője ringott, az árnyas nyugatig, a hol az alászálló nap sugarai az oceánban fürdenek; kutassatok át minden könyvtárat, az ókor palatáblás könyveit a jelen hártypapíros művekig és találtok ugyan nagynevű tudósok könyveire, könyvekre, a melyek értékessége, tudása a bölcsék követ megközelíti, de olyan könyvet, mint a kereszt, bármerre kutass, szenteld bár annak egész élte-det, nem találsz sehoh. Vedd e könyvet és olvasd, ne hagyj a polcon olvasatlanul heverni; a legelőkelőbb helyre helyezd otthonod csendes magányában. Nagy szükség van rá; nagy szüksége van rá a világnak, különösen erkölcstelen korunkban, midőn vallás- és erkölcsgunyoló regények, olvasmányok, elbeszélések, ujságok szennyezik be a különben a vallásra még tartó katolikusoknak is asztalait, könyvespolcaikat, hogy megrontsák a szüzességet, ártatlanságot, híthűséget, hogy elűzzék a házból az áldás angyalát. És a legtanulságosabb könyvből, a kereszt-ről nem olvas, nem épül senki, de senki. Nagy férfiak képeit, a kik akár a törvényhozásban, akár a háboruban, akár irodalomban, vagy színpadon nagy nevet vívtak ki, hogy megbecsüljük; szép aranyos drága keretben a legelőkelőbb helyre helyezzük, de a mi Urunk Jézus Krisztus képét nem függesztjük ki, mert félünk, hogy egyes könnyelmű, léha alakok, vendégeink, leszólnak érte, maradinak neveznek, kik még a mult században élünk. Testvéreim! ki itél meg bennünket, ha nem a mellőzött Krisztus, ki marad hű mihozzánk, ha mindenki elhagy, ha nem a Krisztus . . . «*kinek fülei vannak a hallásra, értse meg . . .*»

II. De nemcsak drága könyv Krisztus keresztje, hanem egytuttal egy *tartalmas, tanulságos könyv* is.

Ebből a könyvből testvéreim ismered meg a bűnbé-esés történetét. Ebben a könyvben esik szó a mennyei Atyának nagy irgalmasságáról, a ki *egyszülött fiát sem kímélte, hanem mindnyájunkért áldozatul adta*. Ez a könyv beszél Megváltónk végtelenül nagy szeretetéről, a ki szent János szavaival tanuskodik: «*Nagyobb szeretete senkinek sincs ennél, mintha valaki az ő életét adja barátai-ért*». (Szent János. 15, 13.) Ő meghalt érettünk, de nem jóbarátaiért, hanem az eredeti bűn átka révén mint ellen-ségeiért. Ennek kapcsán kitudjuk a halhatatlan lélek végtelen nagy becsét. Hogy el ne feledjük szent Péter apos-tol szavait: «*... nem veszendő aranyon vagy ezüstön váltattatok meg . . . hanem a Krisztusnak mint hiba nélkül való szeplőtelen Báránynak drágálatos véren*» (I. Péter. I. 18, 19.), azon a drágálatos véren, mely eltörölte a világ

összes bűneit. Ezen könyv a te üdvösséged esalhatatlan bizonyítékait tartalmazza. Ebben van leírva, hogy az Ur Jézus az egész világ bűneiért meghalván, megbiztosította a mi üdvünket. Ezen bizonyítékok alapján örömmel mondhatjuk szent Pállal: «*Azért most az ő vére által megigazulván, sokkal inkább megszabadítottunk a haragtól ő általa*» (Róm. 5, 9.), a mely összüleink engedetlensége folytán sujtott bennünket. Ez a könyv kecséget, hogy egykor megdicsőülve, Istent színről-szinre láthatjuk a szép mennyországban, mely örömeinek édességét, boldogságát szem nem látta, fül nem hallotta. Mert ezért: «*Krisztus élnyelvén a halált, hogy az örök élet örökösei legyünk*» (Péter I. 22.), mondja az apostol. Mily bőséges és vigasztaló tartalmu tehát Krisztus keresztjének könyve.

Ezen könyvben leírva mindazon *erények*, a melyeknek a keresztény életét diszitenie kell. A kereszt *engedel-mességre* tanít, annak példája után, ki engedelmes volt a kereszt haláláig. Ezen könyv tanítja az *ellenségszeretetet*. Hiszen az, a ki a keresztben a bűn által ellenségeiért meghalt, még elhaló ajkaival is ellenségeiért imádkozott: «*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cseleksenek*». (Szent Lukács. 23, 24.) *Alázatosságra* int e könyv, mert annak megalázkodásáról, mártíromságáról szól, a kiről már a próféták királya mondotta: «*nincs neki színe, sem ékessége és néztük őt és nem volt tekintete, hogy kívántuk volna őt, a megutáltat és legutolsót az emberek között, fájdalmak férfit*». (Isai. 53, 23.) A kereszt a *világ megvetését*, megutalását hirdeti, hiszen azt állítja előnkbe, a ki a leggazdagabb és leghatalmasabb lehetett volna az égnek és földnek urát, a ki önként szegény és megvetett akart lenni és a keresztet választá haló-ágyul. *Türelemre* int a kereszt, mert a fájdalmak férfit állítja elénk, a kit a tuláradó bőségben gyötört a kín és szenvedés és ő elnémula, mint a nyírője elé hurczolt bárány s nem nyitá panaszra ajkait. *Bűnbánatot* hirdet a kereszt, mert meg-rázkódtatja bűnbe merült lelkünket, üdvös javulásra hangol úgy, hogy szalézi szent Ferencz szavaival elmondhatjuk: «*Emeljétek föl szíveteket és lelketeket és nézzétek a megfenyítettet, a mint a kemény keresztre szegezve az ég és föld között függ*». Sok a tanulság e szent könyvben, szeretteim. A kereszt evangéliuma ez, olvasgassunk benne mi gyakrabban. Elfog az élet keserősége, és a sok bajlódásban csüggedezünk, oh üssük föl e könyvet és merit-sünk bölcsességéből! Üssétek föl e könyvet, ha az élet utján való zárándoklástkban lankadnátok, ha föltörné lábatokat a bűn göröngye, valóságos erőforrás fog szívetekbe, lelketekbe áradni, nehogy az uton elveszettek. Ha eltévednétek az élet utain s azon vagytok, hogy meg-tévesztve az erény utját, a bűn és erkölcstelenség széles útjára jutottatok, csak e könyvben lapozgassatok, a kellő utbaigazítást bizton megtaláljátok. Éltetek minden napjainban lapozzatok e könyvben, hogy így a tanulságos tartal-mat éltetek egy pillanatában se feledjétek, sőt értéke-sítsétek lelketek javára.

III. A kereszt olyan könyv, melyet mindenki tud olvasni. Sem kor, sem képzettség nem akadályoz senkit, hogy e könyvet lelki haszonnal olvashassa. Isaiás szava szerint, ha írás nem értőnek könyvet adunk s fölszólítjuk, hogy olvassa, bizony nem lát, nem ért a könyvben mást, mint jeleket. Talány előtte minden betű, melynek jelentőségét nem ismeri. Egész másként áll a dolog a kereszt könyvével. Ezt mindenki olvashatja, ha nincs is tudomány a fejében, de van hit és szeretet szívében. Olvas abból a gyermek, mielőtt az abc-t ismerni tanulná; olvas és ért abból az aggastyán, kinek az aggkor hályogot vont szeméire. Nyitva áll ezen könyv mindeneknek. A hívő tudós abból meriti bölcsességét és kitartását a kutatásban. Olvas abból a kormányférfi, a munkás; a katona a föld-

mives. I
abban. I
vek lapj
lan is. I
kevesen
bár évez
ezredek,
Amerika
a gondo
szinökh
Ezt tart
először,
mely őt
építésén
hogy ke
azonbar
nyelvűel
nek, abl
Na
vérem!
betűjét
ből kio
Ebből a
minden
birván,
kifogásc
veheti r
gasd es
ban s m
sunk ig
dok hit
a hit tit
lom e k
lelkét I
azokat
meitekn
föl e kö
iskolába
irántunk
az ő sz
kicsinye
gonosza
a bűn
melyek
hont el
Ur, a k
ságra o
örökké».

A

Ha
lehet a
dál a
fajt kap
és gyúr
mig a g
dig az
hetjük
az érté
kell, me
nemesi
évenkir

míves. Mindegyik szakmájába vágó bő ismereteket talál abban. Memphis és Babylon romjaiból kiásott palakönyvek lapjairól a tudósok sokáig nem tudtak olvasni s maiglan is, mikoron az írás kulcsát megtalálták, csak igen kevesen értik azok nyelvezetét. A kereszt könyve legyen bár évezredek, emeljék becsét a jövőben még számos évezredek, abból mindenha olvasni fognak az emberek. Amerika vadonjaiban élő vadak, kiknek sejtelmök sincs a gondolatok leírásáról, a négerék, kiknek elméje külső színökhöz hasonló sötétséggel teljes, olvashatja a könyvet. Ezt tartja szeméi elé a hithirdető atya, ebből olvas legelőször, ebből árad lelkébe az evangélium tudománya, a mely őt boldoggá, megelégedetté teszi. A bábeli torony építésénél a kevélység megzavarta az emberek nyelvét, hogy kettő sem értette egymást; a kereszt alázatossága azonban ismét egyesíté az embereket, hogy bármily nyelvűek legyenek bár, a kereszt tudományában egyesülnek, abból mindannyian szeretetet tanulnak.

Nagy vigasz ez, szerettem mindannyiunknak. Testvérem! ha a világ egyetlen egy nyelvét sem értenéd, betűjét nem ismernéd is, egy könyv tárva előtted, a melyből kiolvashatod az üdvösségre vezérlő utasításokat. Ebből a könyvből több bölcseséget merithetsz, mint a minden idők bölcséinek vaskos köteteiből. Ezen könyvet birván, már nem mentegedheted tudatlanságodat hiu kifogásokkal: «Nem tudok olvasni s így az Urísten nem veheti rossz néven, ha nem ismerem vallásomat». Olvasgasd csak e könyvet, ke: esztény felebarátom mi gyakrabban s minél nagyobb türelemmel és kioktat szent vallásunk igazságairól. Jobban megérted azokat, mint a századok hitetlen bölcselői, a kik hiába emésztették magukat a hit titkainak megismerésében. Különösen nektek ajánlom e könyvet, ker. szülők, kikre a jó Isten gyermekeitek lelkét bizta, hogy ezen könyv nevelési rendje szerint azokat az ég számára neveljétek. Ha szülői szent köteleiteknek Isten szíve szerint megfelelni akartok, tárjátok föl e könyv bölcsességét gyermekeitek előtt. Még mielőtt iskolába kerülnének, szóljatok nekik az Üdvözítőről, az ő irántunk való mélységes szeretetéről, a ki ezt a könyvet az ő szentséges vérével megírta. Ebből a könyvből a kicsinyek kitanulják kerülni, gyűlölni a bűnt, a rosszat, a gonoszat; megtanulják az erényt szeretni és kiokosodnak a bűn ezer és ezerféle cselszövényeivel szemben, a melyek fenyegetik őket, különösen ha az édes szülei ott-hont elhagyják. Oktatástok, fáradozástok jutalmazza az Ur, a ki a próféta szavaival igéri hogy: «Azok, a kik igazságra oktatnak, tündökölni fognak, mint a csillagok, örökön örökké». (Dán. 12, 3.) Amen.

A MAGYAR GAZDA.

Az ojtógallyak szedése és eltartása.

(Gyümölcsészeti közlemény.)

Ha valaki esetleg almamagot vet, az egész nyugodt lehet arról, hogy almafát fog utána kapni; de hogy például a szercsika alma magja után szintén szercsika almafajt kapunk-e, az már nagyon is kérdéses. Gyümölcsnem és gyümölcsfaj között roppant nagy a különbség s így míg a gyümölcsnem tovaterjedését a mag biztosítja, addig az egyes válfajok szaporítását nemesítés útján érhetjük el. Miután pedig nemesak a nemet, hanem jobban az értékes és becsesl bíró válfajokat is szaporítanunk kell, még nagyon soká leszünk ráutalva a gyümölcsfak nemesítésére. Tudjuk pedig tapasztalatból azt, hogy a mit évenként újból gyakorolni szoktunk, mindig merül föl oly

körülmény, melynek figyelembevétele multhatatlanul szükséges, jelentősége kidomborul, s így azon egyszerűen átsiklani sem nem lehet, de még kevésbé nem is szabad.

Mi is ezuttal oly dolgokkal kívánunk foglalkozni, a melyek lényegében nem újak ugyan, de határozottan azok közé tartoznak, a melyeket elégszer ismételni nem lehet. Ezek közé tartozik első sorban is az ojtógallyak megszedése s eltartása.

Határozottan téved az, a ki azt hiszi, hogy elégséges az ojtógallyat akkor szedni, a midőn azt már elnemesíteni akarjuk. A gyümölcsfa élettana legalább az ellenkezőt bizonyítja. A nemes gallyakat addig kell szedni, a míg a téli pihenés tart s a fában a nedvkeringés meg nem indult.

Ha azonban az ember a látszat után indul, rendszeren akkor következtet a nedvkeringés megindulására, a midőn ez rügyeit már fakasztani kezdi. Pedig ilyenkor már késő, mert a gallyban a meghigult nedv a lemetzés után annyira megsavanyodik, hogy a megfogamzást lehetlenné teszi s innét ered az a számtalan balsiker, mely a nemesítésnél mutatkozni szokott.

Az ojtógallyak megkésétt szedése s azok helytelen eltartása legtöbbszöri oka egyuttal annak, hogy a különben helyesen végzett nemesítési munka nem szokott megeredni; vagy ha meg is ered, rendszeren erőtlen, vézna hajtást fakaszt, mely előbb-utóbb a fa elhalását vonja maga után.

Alma, körte s egyéb lágymaguaknál ez ugyan ritkábban szokott megtörténni; de a kőmaguaknál a fakadás tavasszal oly hirtelen szokott beállani, hogy... megkésétt. Legajánlatosabb idő az ojtógallyak szedésére ugyan a január hó, nincs azonban ekkéve még február hóban sem, kivált olyan abnormis időjárás mellett, a mely a nedvhigulást és nedvkeringést a fában késleltetni szokta. Hogy csak egészséges fáról és jól fejlett rügyekkel bíró gallyakat szedjünk, ez oly általán ismert és gyakorolt tudnivaló, melyhez hosszabb magyarázat alig szükséges.

Azt már azonban nem hallgathatjuk el — mert az ojtógally szedésének mintegy kiegészítő részét képezi — hogy miképp kell ezeket a gallyakat használatig eltartani a nélkül, hogy azok meg ne romoljanak. A megszedett, gallyakat 24 óráig a szabad levegőn száradni engedjük-ezután válfajonként csomagolva száraz és hamuval ketvert homokba tüzeljük és használatig száraz szellős helyen tartjuk. Így kezelve az ojtógallyakat, sokáig el lehet azokat tartani, sőt az így tartott ojtógallyakkal még június hóban is a legszebb eredménynyel lehet nemesíteni.

Liebbald Béni.

Jó könyvek.

Irodalmi értesítés!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű olvasóközönséget, hogy a hirneves P. Riegl Kázmér jézustársasági atyának általam magyar nyelvre átültetett művei nálam megrendelhetők és kaphatók, melyek a következők:

1. «Szent Olvasmányok» az év különböző ünneperei. Ára 2 korona.

2. «Elmélkedések» a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről s haláláról. Ára 1 korona.

3. «Szűz Mária a mi Anyánk» lelket gyönyörködtető elbeszélések. Ára 1 korona.

Mindezen könyvek diszes vászonkötésben vannak, egyházi jóváhagyással bírnak és bérmentve küldetnek.

Nagyon alkalmasak az ajándékozásra. Kedvesebb könyvet

alig adhat a keresztény katolikus hívő nép ismerősei, barátai s hozzátartozóinak!

Legalkalmasabb és czélszerűbb a pénzt postautalványon beküldeni, mely után a kívánt könyv azonnal küldetik. Tisztelettel

Mária-Pócs (Szabolcsm.) 1902 január.

Kovács József, áldozópap.

Dóczy József, kitünő zeneszerzőnkől újabb egy eredeti dalgyűjtemény jelent meg *«Hat új eredeti magyar dal»* czim alatt. A Dóczy dalok eléggé ismertek már, semhogy azokat dicsérni kellene. Ezen újabb, Blahánénak ajánlt, egytől-egyig szép dalgyűjteményét is ajánljuk a magyar zene kedvelői figyelmébe. Ara a hat dalt tartalmazó füzetnek 2 kor. Megrendelhető a «Corvina» könyvkereskedésben Temesvárt, valamint minden hazai könyv- és zeneműkereskedés útján.

Jó gyermekujtság. Vettük az «Orangyal» képes gyermekujtság 4-dik számát. Azt hisszük, hogy e kedves kis lapot, mely már a XVII-dik évfolyamát járja, nem eléggé ismerik. Pedig ez a többi gyermeklapok között kiváló helyet foglal el. Minden egyes számában többnyire alkalmi vallásos verset és vig. tréfás költeményeket találunk, melyeket iskolai és egyéb ünnepeken a gyermek fölhasználhat. Közül ezenkívül kisebb-nagyobb komoly és tréfás elbeszéléseket, melyeknek minden egyes esetben vallásos háttérük van. Nem felejtkezünk meg e mellett az ismeretterjesztő dolgokról sem: gyakran közöl az állatvilágból és a természeti tüneményekről vett kedves apróságot is. De fő czélja, hogy a gyermek szívében a vallás gyenge virágát, az istenfélelmet ápolja. Ugy hogy az eddig megjelent évfolyamokban egész kincse van a gyermekeknek való olvasmányoknak. Közül végre apró föladványokat és rejtvényeket is, melyek megfejtői között időnkint nyereményeket sorsol ki. És, a mi a lap értékét nagyban emeli, tele van az igazán művészi kivitelű, a szöveghez alkalmazott képekkel. Hozzá minden szó a gyermek nyelvén, a gyermek fejlődtségéhez mérten, zamatos nyelven van megírva.

Ara is oly csekély, hogy még a szerényebb sorsu szülők is megörvendeztetik vele gyermekeiket. A lap szerkesztője Kárpáti Endre, megjelen Győrött minden hónapban kétszer, előfizetési ára egész évre két korona.

Memento Mori prédikációs könyv III-ik füzeté megjelent s tartalomra minden tekintetben megfelel az előbbi köteteknek. XXX—XXXIX-ig terjedő szentbeszédet hozza és pedig a bűnbánat szentségéről, lelkiismeret megvizsgálásáról, a megismert bűnök megbánásáról. Milyen legyen a gyónásod? A tartalmas gyónásról. A föladványokról. Mi a további teendő stb. *Stolcz* Albán után írta ezen szentbeszédet Kubek Emil sznakói lelkész. Az első két kötet, de különösen a jelen kötet kiválóan alkalmas a *nagybőjti* intelmek megtartására. A jelen kötet *1 korona*. A három kötet egyben megrendelve *4 korona 20 fillér*. Ama lelkesedés melylyel a *Memento Mori* a megyés Püspök ajánlotta, a főt, lelkészkedő papság megrendelte, igazolja, hogy használható, üdvösséges e kötet minden ízében. Megrendelhető az Oktató Népkönyvtárnál Budapest VII. ker., Csömöri-ut 32. Ugyanott *magyar és tót* kereszt-úti könyvecskék kaphatók. Kérjünk árjegyzéket.

Nyilttér.

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, aszthma, sziv, vese, gyomor,** bél- és nőlyagbántalmaknál, súlyos **idegver** és **tő bajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés** és **elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalapítójának és **gyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rend. intézete van
Budapest, V., Váci-körut 18.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

KEDVDERITŐ.

Sokat követel.

Ur: (Berlin utcáján egy idegenhez, ki a részegségtől nem tud fölkelni.) Maga ilyen hidegben nem maradhat itt — hazavezetem.

Idegen: Nagyon hálás lennék szivességeért.

Ur: Hol lakik?

Idegen: NewYorkban, a 16-ik kerület 8-ik utcájában, Amerikában.

Mikor a közönség szerkeszt.

A «Nagyvárad Napló» egyik utóbbi számát a szerkesztőség az előfizetőkkel iratta meg: hadd lássák, milyen nehéz jó lapot csinálni, akkor nem szidják majd annyit a szerkesztőséget. Dicséretére legyen mondva a nagyvárad közönségnek, az ujság kitünően sikerült, még tán jobban is, mint mikor a szerkesztőség csinálta. Volt az ujságban előfizetési fölhívás is. Csak azt nem tudjuk, hogy a közönség vagy a szerkesztőség számára irták-e? Mert ha ez a jó ötlet meghonosodik nálunk, a közel jövőben ilyen jeleneteknek lehetünk tanúi:

Szerk.: Nos, kiadó ur, hogy állunk a jövedelemmel?

Kiadó: Rosszul. Huszonkilencezerkilencszáz forint a dificzit.

Szerk.: Lehetetlen!

Kiadó: Szomorú való.

Szerk.: De hisz ötezer előfizetők van!

Kiadó: Éppen az a baj. Nyissa ki a szemét. Az az ötezer személy először is mind tiszteletpéldányt kap, mert dolgozott a lapba. De nagyrészenek még tiszteletdíjat is fizetünk.

Szerk.: Tiszteletdíjat?

Kiadó: Igenis. Azt hiszi csupa grófok dolgoznak nekünk, a kik maguk fizetnek, hogy közöljük a dolgaikat? Higyje el, hogy az ötezer előfizetőnek huszonötezer forint honoráriumot fizettek ki ebben az évben. Ötezer volt a nyomdá, a szállítás...

Szerk.: Rettenetes! Tehát harmincezer forint dificzit!

Kiadó: Csak huszonkilencezerkilencszáz.

Szerk.: Hogyan?

Kiadó: Ugy, hogy ön és a szerkesztőség tagjai azonnal előfizetnek a lapra. Egész évre tíz forint, félévre öt, negyed....

Szerkesztő: (Elsülyed.)

Közgazdaság.

Az ecsedi lap vasutja. Szatmármegye törvényhatósága melegen pártolta annak idején azt a tervet, hogy a fölszabadult ecsedi lap területét egy Nagy-Károlytól kiinduló s Mátészalkáig vezetendő rendes nyomtávu vasutal kössék össze. Az egykori lap vidékén fekvő községeket ez a vasut Nagy-Károly felé terelné s forgalmát nagyban előmozdítaná. Most újabb az a vasutat Szatmár városa szeretné magához ragadni, miért is ellenmozgalmat indított s már előmunkálati engedélyt is nyert egy ugyancsak Mátészalkáig vezető vasuti vonal építésére, a mely azonban már irányban haladna, mint a Nagy-Károlyból kiinduló. A város vasutügyi bizottsága mindent elkövet ezen tervnek megvalósítására, hogy ezáltal a lapvidék forgalmát Szatmárra terelje. Most minden a vármegye törvényhatóságán mulik — s az érdekeltek mindent elkövetnek, hogy

annak többségét megnyerhessék s az a Szmár—mátészalkai vonal kiépítése mellet foglaljon állást — a nagy-károly—mátészalkai vasut tervét ejtse el. Előreláthatólag azonban Nagy-Károly sem marad tétlenül.

Gyümölcskivitel. Nagybányáról és vidékéről a múlt év őszén mintegy 450 waggon almát, 110 waggon szilvát, 15 waggon diót, és 10 waggon szilvalekvárt szállítottak külföldre, jobbara Németországba.

Budapesti piaci árak.

Buza: Tiszavidéki 8-65 kor., fehérmegyei 9-70 kor. bacsikai 9-45 kor., raktáraru 9-90 kor.

Rozs 7-88—0— kor.

Zab: 7-65—0— kor.

Tengeri: 5-10 kor.

Az árak 50 klg.-kint, koronaértékben értendők.

Liszt: Mai átlagos jegyzések Budapesten.

0	1	2	3	4	5	6	7	7 ¹ / ₂	8
30-60	28-80	28-40	28-20	26-70	26-40	25-40	22-60	21-40	12—

Korpa. Finom: 9—, durva 9-40.

Budapesti vásárcsarnok. Elég élénk forgalomban az élelmiszerek ára valamivel emelkedett. Drágább lett a baromfi, a hal és a hus. Ponty kilója 160 fillér, harsa 160 fillér, süllő 180 fillér, kecsge 3 korona, tengeri hal 5 korona, tengeri rák, kilója 5 korona, viza 220 fillér, tok 240 fillér. A báránnyus mellső negyede 120 fillér, hátulsó negyede 2 korona. Idei csirké darabja 160 fillér, idei liba darabja 8 korona. A vidékről fölküldött hizott ludak kilója 130 fillér, pulvka 120 fillér, hizott kacska 150 fillér. Dámvadhús kilója 80 fillér, vadsertés-hús 1 korona. Őzhús kilója 160 fillér. Friss tojásból (másodrendű ládaáru 35 darabot olvastak 2 koronaért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. előfizetőinknek. kik szivesek voltak kérésünkre olyan czimeket küldeni, a hová mutatványszámokat küldhettünk, jó szívből hálás köszönetet mondunk és őket is, meg többi t. olvasónkat is arra kérjük, hogy kiadóhivatalunkkal minél több jó czimet közöljenek. — **T. J. Oása.** Az államnak ilyen konviktusai nincsenek, hanem csak néhány szerzetes középiskolának van: azoknál kellene alapítványi helyért folyamodni az árva részére. Ha a fiúnak a katonai pályára hajlama volna, akkor valamelyik katonai alreáliskolába kellene jelentkezni. Csak idejében, mert sokan szoktak pályázni! — **Sz. J. Géderlak.** A Köztelek czime: Budapest, Üllői-ut. — **B. J. Baglad.** Ha az az említett elaggott ember keresetképtelen és vagyona sincs, akkor személyadót nem kell fizetnie. A hadmentesség adóról egész czikket irtunk, tessék elolvasni. A küldött czimeket felhasználtuk és köszönjük. — **Sz. J. Hernád-Vécse.** 1. Czikkeit örömmel fogadjuk. 2. Emke = Erdélyi Magyar Közmívelődési Egyesület. 3. Olyan szótárt Pesten is, Kassán is akarmelyik könyvkereskedésben kap. 4. Konzulunk van Amerika minden nagyobb városában. — **H. J. Csépa.** Házassági vagy szerzetbeli ügyében legjobb tanácsadója ki lehetne más, mint a plébánosuk! Atyja ügyében írjon e czimre kérdést: Ngs. Mikár Béla titkár urnak, Budapest, IV. ker., Háltér, Központi Honvéd Bizottmány. A küldött czimeket szépen köszönjük. — **Cz. J. Baranya-Monostor.** Jösziv sorsjegyet kihuzták, négy koronát nyert: a nyereségy sorsjegyet még nem huzták ki. — **Pálfi.** Jelentkezzék sorsszám és behívó nélkül is! — **F. K. Szigetség.** Nincs hátralékja: az idei kivetés helyes. — **Gondos apa.** Ugyanazt tanácsolhatom. — **L. J. Pered.** Ha kijelentették, hogy dijtalanul tartják a gyermeket, akkor nem is fog az a jótékonyági egylet fizetést kérni a jövőben sem! **H. I. Nagy Kajd.** **F. Sz. E. Zemplén-Boly,** **P. L. Batares.** Sorsjegyeik nem nyertek.

Csak keresztényeknél vásároljatok!

A darnói templom javára rendezett tárgy-sorsjáték húzása visszavonhatatlanul

i. é. április 15-én fog megtartatni.

Ezerkétszázöt nyeresemény van!

(Ezüstnemű, gyönyörű házi oltár, butorok, aranyóra, konkolyválasztó, konyhafelszerelés stb.)

Egy sorsjegy ára 1 korona, öt sorsjegy ajánlva 4 korona 35 fillér, tíz sorsjegy ajánlva 8 korona.

Legczélszerűbb a pénzt utalvánnyal előre beküldeni.

Ajándéktárgyak a sorsjáték czéljaira köszönettel elfogadtatnak és a sorsolási jegyzéken nyugtáztatnak.

A sorsolási jegyzéket megrendelőinknek megküldjük.

A ki sorsjegyet vesz, vagy a sorsjáték czéljaira ajándéktárgyat küld, az templomunk jötevője és része lesz évenként egy örökös szent misében.

Tiszteletteljesen kérjük ügyünk szives pártolását.

A megrendelést így tessék czimezni:

A r. k. plebániahivatalnak Darnón, Mosonm.

STOWASSER J.

cs. és kir. hangszergyáros, a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség szállítója.

Budapest, II., Lánchíd-utcza 5. sz.

Hegedűk vonóval 3 frittól 15 frittig. Mesterhegedűk vonóval 15 frittől 300 frittig. Gordonkák vonóval 10 frittől 150 frittig. Nagybőgők vonóval 20 frittől 100 frittig. Fuvolák 2 frittől 100 frittig. Szárnykürtök 14 frittől 20 frittig. Czimbalmok 35 frittől 300 frittig. Ősi magyar tárogatók szabadalmazva 20 frittől 60 frittig. Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangú harmonikák, utólrhetetlen erős hanggal és tartóssággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frittől 80 frittig. Templomi és más zenekarok részére

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítatnak.

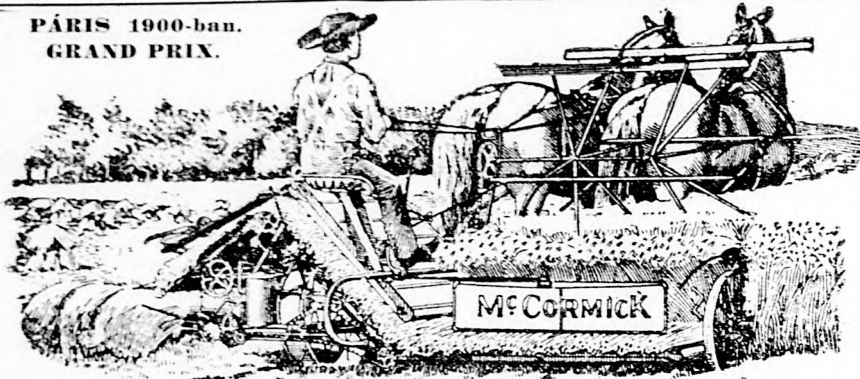
Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(CHICAGÓI ARATÓGÉPGYÁR.)

PÁRIS 1900-ban.
GRAND PRIX.

Kéveköti aratógép. Fűkaszáló gép, Kösörükészülék, «Daisy» markó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kéveköti fonál gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékrészek óriási raktara. Tessék mintakönyvet kérni!

Évi termelés: 362,000 gép.

William I. Stillmann
igazgató.

Budapest, V. ker., Váci-ut 30. sz.

Országszerte elismert, erős-csontú, gyors fejlődésű és edzett elsőrendű

Magyar bikák.

Továbbá kiválóan tiszta, csiraképes

olesó

oberndorfi répamag

50 kilón felül minden mennyiségben.

Gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmában

Also-Pehérmegyében. * Posta, vasút és távirat állomás: Koncza.

Köszönőirat egy levelezőlapon. (Közjegyzőileg hitelesítve.)

Tisztelt uram! Sertéseim már jó idő óta nem ettek s nyomorultán néztek ki. Véletlenül embereim egyikétől kaptam egy csomagot az Ön hizlaltó porából. Es csodák csodája! Sertéseimet nem győzöm etetni s már pár nap alatt is tetemesen hiztak, a mit csak ezen szernek köszönhetek s mindenkinek a legmelegebben ajánlhatok. Kérek postafordultával 5 csomag sertéstápport. 31/10, 1909.

Tisztelettel

Englisch József, pályamester, Belixe, Slavonia.

Ezen másolat teljesen egyezik az előttem levő, 4 fillér és 2 filléres bélyeggel ellátott levelezőlapon irt eredetivel. Laibach, 1901. október 8.

(Közjegyzői pecsét.)

Plantan Iván, s. k. közjegyző.

Minden sertésbirtokos megveszi a **Trnkóczy dr sertéstápport**, mely minden kereskedőnél kapható vagy hanem, ugy postán rendelendő. **Trnkóczy gyogyszertára** Laibach, Krajna. 1 csomag 50 fill. 5 csomag 2 kor.

Vásároljunk tanuló-sorsjegyet!

Huzás október elsején lesz. ♡ Egy sorsjegy ára egy korona.

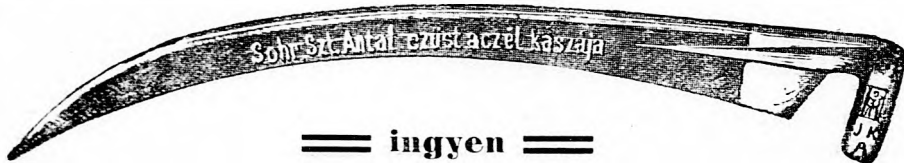
Főnyeremény 10.000 kor. érték. Összesen 1135 nyeremény.

Sorsjegyek kaphatók: a Magyar Néplap szerkesztőségében.

Szétküldéshez bélyeget vagy bélyegre pénzt kérünk!

„Szent Antal“

kaszagyár

== ingyen ==

küld bárkinek képes főárjegyzéket a közkezdelt, világhírű és a londoni kiállításon is kitüntetett «Szent Antal» ezüstacél kaszáról. — Egyedüli és kizárólagos szállító és főelárusító

SOHR JÓZSEF, Somogy-Szill (Somogy megye),

kíhez kaszákra vonatkozó mindennemű levelezés intézendő.

A Sohr «Szent Antal» kasza előnyei más kaszával szemben:

1. A Sohr „Szent Antal“ kasza a legfinomabb, ráfnált, kétszer edzett ezüst-acélból készül, elszállítás előtt minden darab ki lesz kalapálva és kipróbálva a teljes jótállás mellett lesz a gazdaközönségnek átadva.

2. A Sohr „Szent Antal“ kasza hajszálvékony pengéjű, de merev, feszes lappal, fölötté ropke és csorbíthatlan élű, a legkeményebb hegyi sarjút épp úgy a legkuszáltabb gabonát is játsza aratja le.

3. A Sohr „Szent Antal“ kasza egyszeri fenéssel 200—250 lépésig, egy-

5 drb. rendelésnél a posta díját a kaszagyár fizeti. — 10 drb. rendelésnél a postaköltséget fizeti és egy kaszát ingyen, ráadásul küld. Gyémántacél-beretva három évi jótállással 1 forint 50 krajczár.

Gyűjtőknek értékes kedvezmény! — A téli hónapok a legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni.

Mindenki kérjen levelezőlapon árjegyzéket!!!

Védjegy